

34435

(ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును)

Vol. 5. } డిసెంబరు 1918 నా జూలై నెల 2వ తేది మంగళవారము } No. 96
సంపుటము. ౫ } కాళియుక్తి నామ సంవత్సర ఆషాఢ మాస శుక్ల పాక్ష మిగి. } సంచిక ౯౬

అమృతాంజనము

చక్కని దబ్బితో నహా పీసా 1-కి రు. 0.8-0.

తలనొప్పిల మామూలు.
చాచ్చుపు నొప్పిల బాధ
దోలున. చాచ్చుపు
బొట్టు నొప్పిలను.
గుండెనొప్పిలను.
ప్రతియంటి నుండిగినది.

వజ్రమూలికలచే హింసా చేకవగును

భయంకరమైనది మంచిచుండు.

విజేతములలో కూడ నీనిని వాడుచున్నాడు

అమృతాంజనము డి.బి. బొంబాయి, మదరాసు

ఆంధ్ర వత్రిక

17-18 మొదలు చందావివరము.

చందా సం॥ కు	రు.	18-0-0	18-8-0
6 మాసములకు	9-0-0	9-12-0	
3 " "	4-8-0	5-8-0	
1 " "	1-8-0		
వి. పి. ఖర్చులకు వేరే లెక్కన భరించవలయును.			
లోకము చందాదారులకు మాత్రము			
విజ్ఞాపిత చందా సం॥ కు		15-0-0	
... .. 6 మాసములకు		7-12-0	
... .. 3 మాసములకు		4-0-0	
... .. 1 మాసములకు		1-8-0	
విడివత్రిక.		0-1-0	
చందా సం॥ కు		3-0-0	4-0-0

వారవత్రిక సంవత్సరము
మొదటిది : ఆంధ్ర వత్రిక.

కావలెను.

రాజమహేంద్ర వరములోని గవన్లు మెంటు యంత్రము
యంత్రాధ్యక్షులు (తెలుగులు) నుగ్గులు చేర్చబడియున్న
హాస్టలుకు సంఘమున గౌరవముగ తెలుగు బ్రాహ్మణ శ్రీ
యొక్క సూచనలపై డెంటుగా నుండుటకు కావలెను. ఆమె
విద్యార్థులను, ప్లాంతులను రాత్రి, మంచినీరును నిర్వహణ
శక్తిని గలిగి శ్రీ. బ్రహ్మం దా సక్రిక లిగి 40 ఏండ్లకుమించని
వయస్సుగలిగి యుండవలెను. తీర్మానము 15 రూ॥
ఉచితముగా వసతు లొసగ బడును.

ఈ నెల 25 వ తేదీలోపల సుగుణయోగ్యతాపరీక్షల
తో దరఖాస్తులను ఉత్తరపర్తిలు గరబ్బు నుగ్గుల
త్రైగుణానికి విశాఖపట్టణమునకు పంపుకోవలెను. ఎన్నకొన
బడిన వారితో ఆగస్టు 1-వ తేదీ నాటికి పరిలో జేరు
టకు సిద్ధముగ నుండవలెను.

మిస్. ఎ. సార్జంట్లు,

ఇన్స్పెక్టరు ఆఫ్ గవర్నమెంటు,
ఉత్తరపర్తి, విశాఖపట్టణ.

(1258)

ప్రకటన

నాలూరు జమిందారీనుండి కటాలములో
చేరువారలకు శాశ్వతముగా మూడు యకరముల
భూమిని (చాగుబడికి వీలు అయినది) యిచ్చెద నని
యిందుమూలముగా యానన్యండికి తెలియజేయు
చున్నాడను. కటాలములో చేరిన తేదీలగానుతు
3 (మూడు) సంవత్సరముల వరకును ఎవ్వరినైన
వచ్చును యివ్వ నవసరములేదు. మూడు సం
వత్సరములు అయిన పిదప డిరాయిటీషన్ ద్వారా
భూమిని కటాలములో చేరినవారు గాని లేక
వారి ప్రతినిధులుగాని అనుభవించ నగును.

యల్. యల్. సన్యాసిరాజు

1260

నాలూరు జమిందారు.

ప్రకటన.

తెనాలి సంస్కృత కాలేజీలో వేదాంతశాస్త్రము
పాఠము చెప్పటకు భావ్యగ్రంథములు అవ్వనక్కర్లే మొదలగు
గ్రంథములు బోధించగల వేదాంతపండితులు కావలయును.
విదేశము నెల 1-కి రు 80.

దరఖాస్తులు 7-8-18 లోగా క్రిందు చిరునామాకు
పంపిరి. (1258)

తెనాలి } పి. ఆంజనేయులు బి. పి.
18-7-18 } కలెక్టరు డెంటు, సంస్కృత కాలేజీ, తెనాలి.

అన్ని మన్యజ్వరములకును యిసనాఫలిమందు

రామచారిమువలె అమోఘముగ పనిచేయును.

Esanofele (Anti Malarial)

ఇసనాఫలిమందును సేవించి మన్యజ్వరముచే పీడింపబడకుండగ

మీ శరీరములను కాపాడుకొనుడు.

ఈ మందు బహు సమర్థమైనది. మన్యజ్వరమునకు ఏవైనా దశముః (ప్రసవమునంతయు మన్యపు బిడ్డలయందు
దెబ్బనుండి జన్మప్రదముగ ఉపరించినది. గొప్ప వైద్యులందరూ ఈ మందును గూర్చి నంచి అభిప్రాయముల నిచ్చి
యున్నారు. ఎంత విశవస్థమైనను, తీర్చింది గుల్మవాధిత పీడింపబడు వారిలకు ఈ మందు అమోఘముగ పనిచేయును.
చురల జ్వర మెన్నటికిని రాదు. ఒకమాస పుచ్చుకొన్నచో జ్వరము నిశ్చయమగును. ఏమియు అపాయము లేదు. నకిల్ల
లకు ప్రావేశపు ఇనాసాఫలిని వాడవలయును. (ప్రతి రసవాదిదగ్గర దొరకును. (984)

పోతయెట్లు. (ఇండియా, బర్మా, సింహాళములకు) బి.జి. గొరియోకంపెనీ, బొంబాయి.

ఔన్నరాజధానియందు సోల్ ఏజెంట్లు:- డబ్ల్యు. ఈ. స్మిత్తు అండుకో, మదరాసు.
కగామందులను జూచి మోసపోకును.

నర్వప్యశ్చిక పవనంబినిసి.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు)
దుఃఖముతో నిద్రువారు సంతోషముతో పొవుదురు.
గుణములేవని దుబావుచేయువారులకు యా 100 ఇంచు.

ఇది ప్రతి కడుగుబుడికనూ యిండ్ల
రసిన ముఖ్యమధము. అప్పు
యూగాని, తేలియైద్యులచేత
ద్రాగంబుచేయును. ఎన్నిదినము
బాంబినను నందు గుణములుగూడ
లేవనకు ముక్తికే కాక ఎటుని
కుక్క, పాము, ఇట్టి మొదలగు
విషజంతువుల కాటులకు చుడయో
గించును. నెలసానెట్ 1-కి 0.1-0.2
పోస్తే 0.3-0.1. 1 దినాన పొక్క
వలె యా 0.1-0.2. పోస్తే జీవించు.

ఒకసారి 2 పొక్కలు తినిపించునవారికి పోస్తే ఇక
కర్తవ్యము 100కి 25 రూపాయలకు కమిషన్ నియమము
వినిపాము:- ధనలక్ష్మి ౩౦ నెల, 1.50
1.50 రూపాయలకు పోస్తే, సోకారు పేట పోస్తా, మదరాసు.

అమృతార్థ అవలేహ్యము.

ఈ అమృతార్థ రక్తమును తీసి పీర్చుచును వాచ్చిం
చి బలమునా కలిగించి యుష్ణశీతములు చేసి చేతి కాతి
చుంటు లోగొట్టును. మెదడును చల్లచేసి శరీరమునకు
లేజన్నును కలిగించును. తీర్చుచు, థేదులు, తలనొప్పి,
లొమ్మలొప్పి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును.
12 ఆర్థహామ దబ్బి 1-కి రు. 2-0-0.
వైద్యశాస్త్ర నిరూపకంకర్ గోవింద్,
అలంకరిత గ్రంథాలయము, 187, బ్రాహ్మ్య, మద్రాసు.

ఆత్మజ్ఞానా.

శరీరమును విడచినతరువాత అత్మస్థితి,
దివ్యముల సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీయవర్ణ
గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. పి.
చిన్నవైకుంఠ చక్కని గ్రంథము. రు. 0.8-0
మనోజయ, ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము
హాస్టలు 312, మదరాసు.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కుషోప్,
మంతు రోడ్, మదరాసు.
ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు వ్యాప్తమున
తెలుగు వారకును, క్యాబులగు ఉచితము,
డాక్టరు. అచంట-లక్ష్మీపతి, బి. పి. ఎం. కి. సి. ఎం.
(945-887) మొదలగు.

ఇండియాగవర్న మెంటుయొక్క వైనాన్ను డిపార్టుమెంటు.

సం. 1250 - ఎఫ్. ప్రకటన సిమ్లా, 1918 సం॥ మే 11 వ తేది.

ఇండియాదేశపు రెండవ యుద్ధబుణము

రాక్క-రూపముగా వచ్చిన యావత్తు మొత్తమును, ఇండియా దేశము ఇచ్చే పది కోట్ల పానుల (సవరనుల) మొత్తముకింద, (తద్యాగముగా) యుద్ధమును సాగించుటకుగాను హిట్ మెజెస్టీవారి దొరతనమున కియ్యబడును.

వచ్చుబడి పన్ను లేని 1921 వ సం॥ నూటికి 5% వడ్డీ యుద్ధపత్రములు

నూటికి రూ. 100 చొప్పున 1921 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీన తిరిగి చెల్లించబడునవి

వచ్చుబడి పన్ను లేని 1923 వ సం॥ నూటికి 5% వడ్డీ యుద్ధపత్రములు

నూటికి రూ. 100 చొప్పున 1923 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీన తిరిగి చెల్లించబడునవి

వచ్చుబడి పన్ను లేని 1925 వ సం॥ నూటికి 5% వడ్డీ యుద్ధపత్రములు

నూటికి రూ. 100 చొప్పున 1925 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీన తిరిగి చెల్లించబడునవి

వచ్చుబడి పన్ను లేని 1928 వ సం॥ నూటికి 5% వడ్డీ యుద్ధపత్రములు

నూటికి రూ. 105 చొప్పున 1928 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీన తిరిగి చెల్లించబడునవి

ఇవన్నీ,

వచ్చుబడి పన్ను లేకుండ

పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రాక్క-పు సర్టిఫికేటున్నూ

జారీచేయడము.

అనలుకున్న వడ్డీకిన్ని ఇండియా గవర్న మెంటువారి రీవిన్యూలున్నూ ఆఫీస్ వాసుగా ఉండును.

1921 వ, 1923 వ, 1925 వ 1928 వ సం॥ పు యుద్ధ పత్రములు

జారీ తెలు:—దరఖాస్తు చేసికోవడిన ప్రతి రూ. 100 కు రూ. 100.

ఇట్టి:—సంవత్సరమునకు నూటికి 5% చొప్పున ఆరేసి తెలు కొకసారి మార్చి 15 క తారీఖునకు సెప్టెంబరు 15 క తారీఖునకు చెల్లించబడును.

కొనిన తారీఖునుండి 1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 క తారీఖునకు వడ్డీ, పత్రములు కొనిన కాలముందు ముందుగా చెల్లించబడును.

1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 క తారీఖునకు తరువాత పోస్టాఫీసు ద్వారా కొనబడు పత్రములమీద, కొనిన తారీఖు నుండి 1919 వ సం॥ మార్చి 14 క తారీఖు వరకు వడ్డీ, కొనిన కాలముందు ముందుగా చెల్లించబడును.

విశేషమైన హక్కులు:—ఇకమీదట ఇండియా గవర్న మెంటువారు జారీచేయు ఏదేని నీక కాలపు ఋణమునకు వడ్డీ లేకు ఎంతో ప్రయోజనపడియున్నట్టికిని, సవర ఋణ మునకును వైతము కట్టు కార్యము కొంత రాక్కముతో కలుపబడుగా 1921 వ, 1923 వ, 1925 వ, 1928 వ సం॥ యుద్ధపత్రములు, వాటి చెల్లుబడి కాలములో సమాన విలువకు అంగీకరింపబడును.

1921 వ, 1923 వ, 1925 వ, 1928 వ సం॥ యుద్ధపత్ర ములమీద వడ్డీకి కచ్చుబడి పన్ను లేదు. కాని అది, యితర కచ్చుబడిమీద ఆపన్న పట్టకలనీన లేకును నిర్ణయించడము లో గణించబడును, మరియు నానికి అధికపన్ను (సూపర్ టాక్సు) కట్టదగి యుండును.

సహకారితీలు ఏరూపముగానుండునది:—యుద్ధపత్రము లు (ఎ) ఇన్వెస్ట్మెంట్ (రెజిస్ట్రేషన్) ప్లాకు సర్టిఫికేట్ల రూప ముగానో (బి) ప్రామిసరీ నోట్లరూపముగానో జారీచేయబడు ను. తదనంతరము ఇష్టమైనయెడల, ఇవి యిచ్చి వీనికి బదులు, లేదని (హాజరు పెట్టువారికి చెల్లుబడిగల) పత్రములు ఉన్న షకు ఆపత్రములను, కచ్చులేకుండ పుచ్చుకోవచ్చును.

యుద్ధపత్రములు కొనుగోతుకు ఫలానిరూపముగా జారీ చేయబడవలయునని ప్రత్యేకముగా ఉదాహరించి యుండని యెడల, అది, ఇన్వెస్ట్మెంట్ (రెజిస్ట్రేషన్) ప్లాకు సర్టిఫికేటు రూపమున జారీచేయబడును.

ప్రామిసరీనోట్లు, ఆపన్నము కాకుండుటకై మొదట, పాథ్యమైనంత కొద్దికంటెవలె వేర వేర నోట్లుగా జారీచేయబ డును; అయితే అటుతర్వాత, ఇవి యిచ్చి వీనికి బదులుగా ఎట్టి నియమకల నోట్లకు దరఖాస్తు పెట్టుకోవడమో వాటిని, అప్పులేకుండ, పుచ్చుకోవచ్చును. కావలసిన మొత్తమునకు ఒక్కటే ప్లాకు సర్టిఫికేటు జారీచేయబడును.

ప్రామిసరీ నోట్ల రూపముగా పత్రములను బ్యాంకులలోను గవర్న మెంటు ఆఫీసులలోను కొనుట

1. రూ. 100 గాని నూరుతో గుణించిన (పూర్తి నూర్లుగా నుండు) మొత్తములుగాని విలువ గాకల ప్రామిసరీ నోట్ల రూపమున యుద్ధపత్రములు, చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించినమీదట,

(ఎ) లెంగాలు, బొంబాయి, మదరాసు బ్యాంకుల యొక్క హెడ్ ఆఫీసులలోగాని యేదేని ఇండియా బ్యాంకింగ్ గాని విద్యుత్తయంగా దరఖాస్తు పెట్టుకోవడము,

(బి) కలకత్తా కరెన్సీ కంట్రోలరు ఆఫీసునకుగాని యే అకౌంటెంటు జెనరలుయొక్కయైన లేదా కంట్రోలరు మొ క్కయైన ఆఫీసునకుగాని యేదేని గవర్న మెంటు ప్రెజిడెంట్ గాని సబ్ ప్రెజిడెంట్ గాని దరఖాస్తు పెట్టుకొనినమీదటను

1918 వ సం॥ జూన్ 8 క తారీఖునుండి 1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 క తారీఖువరకు కొనవచ్చును.

దరఖాస్తులు నిర్దేశింపబడిన సమూహాప్రకారము ఉండ వచ్చును, లేదా, కావలసిన పత్రముల మొత్తమును వివరమును, కొనుగోతు యొక్క పూర్తిచేయు వై విలాసమును, వడ్డీ యే ప్రెజిడెంట్ చెల్లించవలయునని తాను కోరునో అదియును స్పష్టముగా ఉదాహరించు వేతే యే సమూహాప్రకారమైనను దరఖాస్తులు ఉండవచ్చును. నిర్దేశింపబడిన సమూహా, మద రాసు అకౌంటెంటు జెనరలు ఆఫీసునుండి గాని యే గవర్న మెంటు ప్రెజిడెంట్ యైన గాని సబ్ ప్రెజిడెంట్ యైన గాని తెప్పించుకోవచ్చును.

గవర్న మెంటు ఆఫీసులకందన బ్యాంకులకందన ఇన్వెస్ట్మెంట్ ప్లాకు రూపముగా పత్రములు కొనడము.

2. ఇన్వెస్ట్మెంట్ ప్లాకు రూపముగా యుద్ధపత్రములు, రూ 100 ల లేదా దానితో గుణించి (పూర్తియూర్లు) మొత్త ముల విలువగలవి, 1918 వ సం॥ జూన్ 8 క తారీఖునుండి 1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14-వ తారీఖువరకును, చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించిన మీదటను దరఖాస్తు పెట్టుకొనిన మీద టను, సరాసరి కలకత్తా కరెన్సీ ఋణము ఆఫీసునుండిగాని ఈ క్రింది ఆఫీసులలో దేనియైనాగాని, తీసికొనవచ్చును.

(ఎ) కలకత్తా కరెన్సీ కంట్రోలరు ఆఫీసు, లేదా యే అకౌంటెంటు జెనరలుయొక్క యైన కంట్రోలరు యొక్క యైన ఆఫీసు;

(బి) లెంగాలు, బొంబాయి లేదా మదరాసు బ్యాంకు లయొక్క హెడ్ ఆఫీసులు లేదా వాటియొక్క యేదేని ఇండియా బ్రాంచి;

(సి) ఏదేని గవర్న మెంటు ప్రెజిడెంట్ లేదా సబ్ ప్రెజిడెంట్ దరఖాస్తులు ప్రామిసరీ నోట్లవిలువలలో నలెనే అతే నిర్దేశింపబడిన సమూహాప్రకారము ఉండవచ్చును, లేదా, కావలసిన పత్రముల మొత్తమును వివరమును, దరఖాస్తుదారుని యొక్క పూర్తిచేయు వై విలాసమును, వడ్డీ యే ప్రెజిడెంట్ చెల్లించవలయునని తాను కోరునో అదియును స్పష్టముగా ఉదాహరించు వేతే యే సమూహా ప్రకారమైనను దర ఖాస్తులు ఉండవచ్చును.

పోస్టాఫీసులవద్ద పత్రములు కొనుట.

3. ఇన్వెస్ట్మెంట్ ప్లాకు రూపముగా గాని ప్రామిసరీనోట్ల రూపముగా గాని యుద్ధపత్రములు రూ 25 విలువ గలవిగా వై సమ వారితో గుణించిన (పూర్తి యా 25 ల) మొత్తపు విలు వగలవిగా వైసమ, రూ. 10,000 ల మొత్తమునకు మించ వుండ, చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించినమీదటను దరఖాస్తు పెట్టుకొనిన మీదటను, సేవింగ్స్ బ్యాంకింగ్ పనిచేయు ఏపోస్టాఫీసు కద్దవైనను, 1918-వ సం॥ జూన్ 8 క తేదీనుండి 1918-వ సం॥ డిసెంబరు 21 వ తేదీ వరకు, కొనవచ్చును. దరఖాస్తులు నిర్దేశింపబడిన సమూహా ప్రకారము ఉండవచ్చును లేదా, కావలసిన పత్రముల మొత్తమును వివరమును, దరఖాస్తు దారునియొక్క పూర్తిచేయు వై విలాసమును, వడ్డీ యే ప్రెజిడెంట్ చెల్లించవలయునని తాను కోరునో అదియును స్పష్టముగా ఉదాహరించు వేతే యే సమూహా ప్రకార మైనను ఉండవచ్చును. నిర్దేశింపబడిన సమూహా యే పోస్టా ఫీసు కద్దవైనను పుచ్చుకోవచ్చును.

పోస్టాఫీసు ద్వారా కొనినపత్రములు, పోస్టుల తెలి గ్రాఫుల అకౌంటెంటు జెనరలుయొక్క ప్యాఫీసులలో ఉంచ బడుటకు కోరబడె యెడల అట్లుచేయవచ్చును.

చెల్లించడము

4. (కావలసిన పత్రపు మొత్తము) రాక్కముగాగా ని చెక్కుమూలముగాగాని చెల్లించవచ్చును. బ్యాంకులలోపత్ర ములను కొను సందర్భములో, ప్రెసిడెంట్ బ్యాంకు యొక్క హెడ్ ఆఫీసునకు కొనినపుడు ప్రెసిడెంట్ బ్యాంకు సెక్రటరీ అంటు ప్రెజిడెంట్ చేరటను, ప్రెసిడెంట్ బ్యాంకుయొక్క ఒక ప్రాంచికర్ల కొనినపుడు సదరు బ్యాంకు ఏజెంటు చేరటను, చెక్కులు వ్రాయబడవలెను. ఒక గవర్న మెంటు ఆఫీసులో గాని ఒక పోస్టాఫీసులోగాని పత్రములు కొను సందర్భములో చెక్కును దరఖాస్తు ఏ యాఫీసులకు పెట్టుకోవడమో అయిన చేరట వ్రాయవలెను.

పోస్టాఫీసు సేవింగ్స్ బ్యాంకింగ్ దరఖాస్తు దారునిచే రట జరుగెయ్యమున్న మొత్తములను తీయడము (విడుదాచేయ డము) మూలముగా గూడ పోస్టాఫీసులలో (పత్రములకు వైక ము) చెల్లించవచ్చును.

ప్రెసిడెంట్ బ్యాంకుల హెడ్ ఆఫీసులలో, ఇండియా ప్రెజిడెంట్ బ్యాంకులలో, (యుద్ధ పత్రముల క్రయమునకు వైక ముగా) చెల్లించవచ్చును; బిల్లుయొక్క చెల్లుబడి కాలములో ఇంకను నిలిచియున్న భాగముమీద ఆ బిల్లులమీద ఉండే విలువలో సువత్సరమునకు నూటికి 4 శాతము తక్కువట్టి డిస్కంట్లు తగ్గించి అవి రాక్కముగా అంగీకరింపబడును.

బ్రోకర్లచే

5. ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకింగ్ ద్వారాగాని బ్రోకర్ల ద్వారా గాని యుద్ధ పత్రములు కొనుటకొకటై రాక్కముగానో చెక్కు మూలముగానో చెల్లించవలెన యేవేర మొత్తము విమ రములలో అట్టివారికి నూటికి రూ. 0-2-0 చొప్పున బ్రోక ర్లచేని ప్రెసిడెంట్ బ్యాంకులు చెల్లించవలయును.

ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకింగ్ మొక్కయు బ్రోకర్లయొక్క ము ప్లాంపు (నమ్రద్) చేయబడునట్టి కరెన్సీ కంట్రోలరునకు గాని యే అకౌంటెంటు జెనరలుయొక్క గాని కంట్రోలరునకు గాని యేదేని గవర్న మెంటు ప్రెజిడెంట్ గాని సబ్ ప్రెజిడెంట్ గాని దాఖలు చేయబడు యుద్ధపత్రముల కొరకై వ దరఖాస్తుమీద ఆట్టి బ్యాంకింగ్ కును బ్రోకర్లకును నూటికి రూ. 0-2-0 ల చొప్పున బ్రోకర్లచే యాయబడును.

ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకింగ్ ద్వారాగాని బ్రోకర్ల ద్వారా గాని యుద్ధపత్రములు కొనుటకొకటై ఇండియా ప్రెజిడెంట్ రూపముగా చెల్లించబడు ఏదేని మొత్తముమీద ప్రెసిడెంట్ బ్యాంకులచే నూటికి రూ. 0-1-0 చొప్పున బ్రోకర్లచే అట్టి బ్యాంకింగ్ కుగాని బ్రోకర్లకుగాని చెల్లించబడును.

పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రాక్క-పు సర్టిఫికేటు (వచ్చుబడి పన్ను మినహాయించబడినది.)

రూ. 10, రూ. 20, రూ. 50, రూ. 100, రూ. 500, కొకటైనవి.

జారీచేయబడిన 5 సంవత్సరములకు తరువాత చెల్లించ బడవలసినవి.

జారీ తెలు రూ. 7-12, రూ. 15-8, రూ. 38-12, రూ. 77-8, రూ. 287-8.

6. పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రాక్క-పు సర్టిఫికేటు సేవింగ్స్ బ్యాంకింగ్ పనిచేసే యేపోస్టాఫీసులో వైసమ ఎప్పుడైనా కొనవచ్చును. ఏ ఒక మనిషియైనను రూ. 10,000 లు గరిష్ట మొత్తమునకు మించి ఉంచుకొని యుండనూడదు.

రాజకీయ సంస్కరణములు

(1) పత్రికాభిప్రాయములు

దేశమాత.

ఈ సంస్కరణములకుల పాంచాంగమునకు మునుపటి కంటె పెక్కువ యుపకారము జరుగునని చెప్పవలయు. పాంచాంగమునందలి రెండు గొప్పతనలు అనగా పాంచాంగమునకు మునుపటియులే నేకాభిప్రాయమై కాంగ్రెసులోని సభకు మునుపేర నొక కష్టపథ్య నేర్పరచి, దానికి తక్కువగా ముంద సభికార మియ్యవలసిన దని కోరిరి. అది స్వపరపాలనా సాధనమునకు బ్రతికట సాధనమని మనచేర యభిప్రాయము. అట్టి కాంగ్రెసు సభకు మిప్పు డేమైందో చూడఁడు. ఆసభకుము సంఘము మాంటాగుగారు నిరాకరించిరి. దానిని ఖండించిరి. అది వ్యవహారమున కనుపయోగముని పరిత్యజించిరి. పాంచాంగమునందలి విద్యావంతులు, బుద్ధిమంతులు, రాజకీయవ్యవహారజేత్రులు, అర్థికశాస్త్రవేత్తలు, వర్తకులు మున్నగు మహాపురుషులందఱు నిర్మించిన సభకుము నిరుపయోగమని నిరాకరించుట మిక్కిలి యాశ్చర్యము. ఈసభకు మెప్పురిని సంతోష పెట్టుటలేదు. కాంగ్రెసు సభకుమునకు కిన్నముగా నుండుటచే మెదటించియు దేశీయమహాసభలోనందీ పనిచేయుచున్నవారికి కిన్నమును గాతము. అనివి నెంటు, తీలకు, సుబ్రహ్మణ్యఅయ్యర్ మొదలగు సుప్రఖ్యాతవారుల కది బాతుగా ననుపయోగముగనున్నదని జేతు X కెప్పుడే? చిన్నచిన్న సంఘములకుఁ బ్రత్యేకప్రాతినిధ్య మియ్యవలసిన దని కోరిన లోకములు గడ్డపాటల నెగురఁగొట్టుచున్న వారినుండఁ గడ్డిపోచలవలె నెగిరిపోతుటచే బ్రాహ్మణజేతరులకుఁబాడ, నిది యెంతమాత్రము గట్టుటలేదు. ఇప్పుడాంధ్రేయులం మన కియ్య దలచిన యధికారములు మిక్కిలి నూతనముగా నున్నవి. ఇటువంటి రాజ్యాంగనిర్మిత కనదా మొదలగు వలసదేశములలోఁ గాని, మఱి యిరువదివలసలోగాని, జేతరులలోఁగాని, యెచ్చుటలేదు. ఇది విశ్వామిత్రస్వప్నిలే నున్నది. పాంచాంగజేతరవృద్ధిగారగు మాంటాగుగారు కడచిన సంవత్సరము ఆగష్టు 20 తేదీన పార్లమెంటు మహాసభలో పాంచాంగ జేతరమును నిర్ణయమునకు వచ్చెను. అయినా సభకుము విన్నది మొదలగాని మొన్నటివరకు మహాసభకుము జేతరులలో కనకన్నము గురియునది..... సాక్షి సాగంజులలో నీరులాడుటకు సిద్ధముగానుండిరి. అట్టివారికిందఱు. కాకాభంగము గల్గింది. ఇందు మునుపటికంటె మనకు నిశేపలాభములలేవు. నిజమైన యధికారమందయు నాంగ్లేయులచేతిలో నేయున్నది. గవర్నరుజనరలుగారికి యిప్పటికింపై సభికార మెక్కువ యయ్యబడినది. X జనరలుగారికి, వారి కాగని నిర్మాణ సభకును నడుమ నిండ్లందులోని ప్రభు సభకులెక్కువగాని లనుపేర సొక క్రొత్తసభ నిర్మించబడినది. కానన నిర్మాణసభకు యనియెడు మహాసభకును కిదియొక గొప్పయ్యకుళము. అవదగజము కిది సింహస్వర్ణము. ఈసభలో స్వదేశీ సంస్థాన ప్రభువులకుఁ గూర్చుండును. అండ్లె సుప్రభుత్వము నకు మిత్రులైనవృత్తు వారితో నొడవబడికలు చేసికొన్న స్వదేశీ ప్రభువులకు, ఇంగ్లీషువారి ప్రత్యక్షపరిపాలనలో చిరకాలమునండియున్న మనకు, సంబంధము గలపుట కేల మనుచితిము. ఇందుకల్ల స్వదేశీ సంస్థాన ప్రభువులు సామాన్యులు గాఁ జేయబడిరి. ఇది వారికొరవనునకు భంగకరము. జనసామాన్యమునకు సభకురము. స్థానిక ప్రభుత్వములలో మాత్రము, ప్రజలకు కొన్ని స్వాధీన్యములు ప్రభుత్వము హెచ్చినవని కొందఱు అనుకొనుచున్నారు గాని, కాకాభంగములోనికి వచ్చునప్పటి కది యేవిధముగా పరిణమించునో యిప్పుడు మనము చెప్పవలయు..... అన్ని విధములుగా వానిని మనము నిరాకరించి నను గవర్నరు మెంటువారు కిన్ని నుగా రిచ్చిరి అభిప్రాయముల సనసరించి కొంత మించుమించు వానినే ప్రకటించిరి చెప్పవలయు. కిన్ని నుగారిసభకుము నేడేబోవచ్చు. ఇప్పుడు మనచేతిలో

తెచ్చిన లక్ష్మబొమ్మ. ఈలక్ష్మ తీసివేసివేయవలసిన లోపల నున్న కిన్ని నుగారిబొమ్మయే కనబడుచున్నది. పాపము దీని మిత్రమే గావలయు మాంటాగుగారు, పాంచాంగములో నాటుమానులు లుండిరి. ఈమాత్రముదానికి వారు మిక్కిలి ప్రమాదకరమైన యీ కాలమున ఇంగ్లాండునుండి పాంచాంగ జేతరులను, పాంచాంగ జేతరులనుండి యింగ్లాండు జేతరులకు నేల ప్రయాణముచేసిరి. తెలియదు. పాంచాంగములో నింతకాల మెలయుండిరి తెలియదు. బొంబాయి, కలకత్తా, చెన్నపురము మొదలగు ఎకర మాలో నేల దర్బారులుగావించి బ్రహ్మచారిలతో కేల సంభాషించిరి తెలియదు. ఈయాగొట్టుమెందుకు? ఈయాస గొట్టు మెందుకు? ఇంగ్లాండులో గూర్చుండి యాసభకును నిర్మించినను బాగుండునో? పాంచాంగజేతరులు చిరకాలము నుండి కోరుచుండిన కోరిక యొక్కటేకదా! అండ్లెనుసామాన్యములో కనదా మొదలగు వలసదేశము లెక్కితెలియవచ్చు వో మాజేతరుగూడ నాస్థితిలోఁ బెట్టవలసినదనికదా! అట్లు జేయుట వీలు లేవచ్చును గను ముగా నట్టిమాట చెప్పుట యెచ్చిరి మగుడుగాని, దానికి ప్రతి వింబములుగా, కావలయునా సహృద్యములైన రాజ్యాంగసభకులు నిర్మించుట సంభవ్యమగునా నందునా? విక నింకొక్కయోగ యున్నది. ఇప్పుడు ప్రకటించబడిన యీ సంస్కరణములు ఇంగ్లాండులోని మంత్రసభయొక్కయు, పార్లమెంటు మహాసభయొక్కయు కంగీకారము బడవలేదు. లోకల యభిప్రాయములు తెలిసికొనుటచే ప్రకటించబడినవి. కాఁజట్టి పాంచాంగ మహాసభకులందఱు తమ కి సంస్కరణము లంగీకారముగా లేవని విషయ ప్రకటనముగా మంత్రసభకులకు పార్లమెంటు మహాసభకు విజ్ఞాపనలు పంపుకొనుటయే యుత్తమము. ఈ విజ్ఞాపనము లందుకొని పార్లమెంటు మహాసభవారు వివర్ణించి మనలోకిక నెఱవేర్చినవే, అట్లు నెఱవేర్చినవేమన న్యాయ పద్ధతులమీద కామిత్యాములు నెఱవేర్చుటకు నిరంతరాయముగ మనము పనిచేయుటే యుత్తమము. ఇది మహాసభకును, తనకును చేయు వాని కదకు బ్రహ్మచారి వుండు చచ్చి నీకు రాజ్య మిచ్చెదన, రమణులని చెప్పెదన, గోవు లిచ్చెదన, కొట్టలొకటి ధన మిచ్చెదనని యానలుగొల్పినవో నదియే నెఱవేర్చుమాననా? అని నా కక్కరిలేదు. అత్యంత మోహము ప్రసాదించు మని తన గాఢమైన తపస్సును మూల వారంభించి చెయును. అట్లేచేసి విశ్వామిత్రుడు బ్రహ్మర్షియైయుండ; అట్లే మహర్షు లందఱుండేసిరి. జలధిపులై, వృక్షపులై, వాయుధిపులై, వనవాసులై, పృథ్వీవాసులై, నీరవాసులై, నీళ్లులై, మా ప్రాచీనులు మహాసభకులై తీవ్రస్వభులై. అట్లే మహాసభకు భగవద్గీర్ణములుగాని సభకులమీద మహాసభకులచేసిన ప్రయత్నము నాంగ్లేయ సామ్రాజ్యములంద రాజకీయ మోక్షము బడయవచ్చును. భర్తృచారిచెప్పి యా కిందివర్ణము మనమున నుంచికొనును.

“తననికే నేల్లు లుదధిత్తులలచేత
 వెఱచితే పెదాగకా కొలవినముచేత
 విడిచిరేయత్తులమృత్యుంబు పొడముదనుక
 నిశ్చితార్థము విడిచిరు నిపుణులును.”

కృష్ణాపత్రిక.

రహస్యము బయల్పడెను.

తుదకు ఈ కాల కి తేది యుదయము మాంటెగ్యు, మెచ్చునామగారు తయారుచేసిన లిపోర్టు ప్రకటించబడినది. ఇక జేతరుల సహృద్యమైన నిరాకారకరణమును కర్ణింప నలవికాదు. 168 వైద్య పూర్వకేపు పుటలకుల ఒకపాత్రము. అందు పాంచాంగజేతరులొక్క రాజకీయ పరిస్థితులన్నయు నామాలాగముగ జూపబడినది. వెనుకటి రాజ్యాంగశంత్రియ యొక్క చరిత్రయంతయు సభకులపంపిడినది. ఇకమందు సంస్కరణము తేమాత్రముల ననుసరించి జరుగవలయునో నూదించబడినవి. ఏయధికారములు జేతరుల హస్తగతము చేయవచ్చునో, ఏయధికారము లింకను అధికారవర్గము వారి యధీనమునందే యుంచవలయునో, అవిభజనము చెప్పబడినది. కాంగ్రెసు స్క్రీము పూర్తిగ జ్వలించబడినది. కులప్రాతినిధ్య విధానము విమర్శించబడినది. గృంథాంతమున మాంటెగ్యు గారి

పాంచాంగజేతరులవచ్చిన రాయబారుల సమ్మతియు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యామోదమును, ఇంగ్లాండులోని ఇండియా కొన్నియవారి అంగీకారమును, వెల్లులెట్టలు ప్రయోగపడినవి. ఇంగ్లాండునందును, ఇండియానందును, ఈ పాత్రము బహుశ ప్రచారముచేసి, తీవ్రమగ్గునల నాహ్వనించుటకు హెచ్చరిక తెలుపబడినది. గ్రంథరచయయ తేజుల శక్తి సామర్థ్యము ప్రకటించబడినది. పాత్రము. శబ్దసౌష్ఠ్యము విశేషముగ గలదు. తర్కకాశలయు ప్రతిబోధము న్యక్తమగుచున్నది. చరిత్రగ్రాన మనకు లోపములేదు. రాజ్యాంగ భగ్గునూత్రిములుకూడ కదిని గ నేకాంశుబడినవి, ఏమియున్న నేమి? కావలసినది ఒకటేతదు. అది ఏమిటి? పాంచాంగజేతరులవై విశ్వాసము.

దేశీయులపై అపనమ్మకము - స్వాధీన్యత.

ఎవరికొకట ఈ సంస్కరణములు నూదించబడినవో వారిపై నమ్మకము లేనప్పుడు, అవియువారభాగముతో వెలువడుట యసంభవము. దేశీయులపై ఒక్కసమ్యక్ముతక పోవుటయే కాదు, తమ యధికార సమ్యక్ముతక అర్హత విశ్వాసము జూపబడినది ఇట్లు పాఠ్యులపై అవిశ్వాసమును, అధికారవర్గముయెడల అధిక్యతను జూపుచు వ్రాయబడిన సంస్కరణము లెట్లుండవో జేరుగ నడువవలయునా? కాననసభకు పూర్తిగ ప్రతినిధిలభలుకావు. కాకాభిప్రాయకర్మమునై కాననసభకులపై తన మియ్యబడలేదు. జేతరులొక్క ఆదాయవ్యయ నిర్ణయాధికారము అధికారవర్గమువారే యుంచుకొనిరి. కానన సభకు మంత్రులను నియమించుటకుగాని, వారిని తొలగించుటకుగాని అధికారములేదు. గవర్నరులయొక్కయు, ప్రెసిడెంటు గారియొక్కయు అధికారములను మరింత నిరంకుశముగ జేసిరి. ఇకమందు జరుగవలసిన క్రమాభివృద్ధియైనను సులభసాధ్యముగ జేయలేదు పాంచాంగజేతరులను దాదాపుగ నింతకాలములో స్వరాజ్యము సాధ్యమని నిరూపించలేదు. గ్రంథయంతయు మొదటి పుటనుండి తుదిపుటకడకు, దేశీయుల శక్తిసామర్థ్యముల యెడల అపనమ్మకమును, అధికారవర్గమువారి పరిపాలనా సమర్థతయెడల అత్యంతము రాగమును హేళనముచిన్నది. ఈ గ్రంథ మీ సందర్భమున ప్రకటించట యెంత యుచుండకదా అధికారు లూహించలేక పోవుట బహుశోచనీయము.

గొప్పయంత్రము.

స్వపరిపాలనమునకు రెండేమాత్రములు. ఒకటి, కార్య నిర్వాహక సభకులు కాననసభకు యధీనమునేయుట. రెండవది ప్రజాప్రతినిధులకు లోకమునై అధికారమునొసంగుట. ఈరెండు మాత్రముల సంగీకరింపని సంస్కరణములను మార్పులకావచ్చునుగాని, అభివృద్ధిసూచకములుమాత్రము కావలవు. ఆగష్టు 20 వ తేదీన చేసిన ప్రకటన సరిగ స్వరసాలనను, బాధ్యతతోనూడిన ప్రభుత్వమును, పాంచాంగజేతరులలో ప్రారంభింప జేసెదమని ఇండియనుగ వాకొనుచున్నది. అప్రకటన ఎక్కడ? ఈ సంస్కరణము లెక్కడ? ఇకమార్పులు, తీవ్రమైన మార్పులని కూడ సంగీకరింపదగు. కాననసభకు, స్టేటు కౌన్సిలు, ప్రేసిడెంటుమిటిగ, గాగ్రింజుమిటిగ, డిప్యూటీగ, పార్లమెంటు రీ కమిషనులు, ఎన్నో క్రొత్త లెటువులు బహువిధ్యములుగ నమర్చబడినవి. పాంచాంగజేత రాజ్యాంగము ఒకగొప్ప అత్యర్థ కరమైన యంత్రమువలె గన్పట్టుటకు, ఎన్నెక్కయి లుండవలయునో అన్నియు గూర్చబడినవి. భాగములు, అభాగములు, అకూర్పులు, అయంత్రములు, అప్రతిష్ఠలు, అమెల్లు, అకాపు దలలు, ఎంతనూత్నముగనో నిర్మించబడినవి. కాని ఏమిలాభము? అయంత్రము దేశీయుల స్వపరిపాలనా వాంఛను నలవీచేయునదియేగాని, ఎంతమాత్రము బలపఱచునదిగాదు. స్వాధీన్యములేని బాధ్యత, బాధ్యతలేని స్వాధీన్యము, అధికారములేని హోదా, పెత్తనముసాగని అధికారము, ప్రదర్శించబడనలెననిన, ఈయంత్రమును కావినకాలము.

ఇండియా ప్రభుత్వము.

ఇండియా ప్రభుత్వములోని మార్పులను గమనించితిమని ఇప్పటి పద్ధతయేమేని అనిపించును. ఇ దలి మార్పులు ప్రజాధికారమును హెచ్చించుటకు బదులు సర్వవిధముల అధికార వర్గముయొక్కయు, గవర్నరు జనరలుగారియొక్కయు సభికారములను మఱింత బలపఱచినవి. సామ్రాజ్యకానన. భతు నూరు మంది సభ్యులు. ముప్పుకొట్ట భారతీయులకు నూరుమంది ప్రతినిధులతో బ్రిటనుయొక్క జనసంఖ్య రీ కొట్టకు దక్కదు. వారిపార్లమెంటులో 600 మంది ప్రతినిధులు. పోనీ! ఈనూరు మంది యైనను ఎన్నుకొనబడువారుకారు. ఈసంఖ్యలో 250 భాగము ఎన్నుకొనబడునది. అనగా, రాజధానికి నుమారు

1 ఆ రి సంకల్పముల కాలములో ఎప్పుడైనను వారి చేయు సామర్థ్యమునకు ఈ సన్నిధి కేట్లు, వాటికి మొదట చెల్లించియున్న మొత్తమునకు ఏసందర్భములోగాని తిక్కున గాకుండు లేట్లుప్రకారము లొక్కముగా మార్పుకొనవచ్చును. ఈ వివరములను ఇతిర వివరములను ఏ పోస్టాఫీసు నద్దవైనను తెలిసికొనవచ్చును.

ఎ. డేవిడ్సన్,
 అంధ్రు చీపునెక్రటి.

(1181)

గారు కంటే పెక్కుమంది ప్రతినిధులుండరు. పోనీ! వీరికి న ఏమైన అధికారముగలదా? ఎంతమాత్రములేదు. వీరి తీర్మానములు కేవలము సలహాపూర్వకములేకాని ఆచరణీయములను విధిలేదు. అధికారవర్గమువారి యనుమతిలేనిది ఏదైనామైనను అనుగుణము మీలలేదు. తీర్మానమును వాచ్యగించుకొనడము. నిల్లును ప్రవేశ పెట్టకూడదు. కోరికమువై అసలే అధికారము లేదు. దీనిని గుఱివు మూలకత్వమును. గవర్నరు బహుళగారు తలచుకొనినచో ఆ పూర్వాయువు ముగియకమునుపే, దీనిని నిడగొట్టవచ్చును. దీనిపేరు సామ్రాజ్యకాసనసభ. పేరు గొత్తు ఉరు దిబ్బ.

ప్రేటుకొన్నింటి.

ఈసభ నేటివై గ్రామీణ సంకీర్ణ సభను ఎక్కించినది. ఈసభ సభ్యులెందువారు 50 మంది. వీరిలో 29 మందిని దొర తనమువారే నియమించెదరు. 21 మంది మాత్రము ఎన్నుకొనబడువారు. కాని వీరిలో 6 గురు జమీదారులనుండియు ఆంగ్లేయవర్తకులనుండియు వచ్చువారునుండియు, నెన్నుకొనబడుదురు. తక్కిన 15 గురు మాత్రమే సరిగ్గా రాజధాని కాసనసభనుండి ఎన్నుకొనబడుదురు. ఇక దొరతనమువారిచే నియమింపబడు 29 మందిలోను 25 గురు నికరమైన ఉద్యోగస్థులు. ఇట్టి సంఘమునకు కాసనాధికారము ఉన్నట్లుపడినది. గవర్నరు జనరలుగారి యనుగ్రహమైనచో, సామ్రాజ్యకాసన సభయు, వీటిటకొన్నింటి గలపి కానించవచ్చును. కాని అయ్యది వైస్రాయిగారి దయాభక్త్యువై ఆధారపడియుండును. ఈస్టేట్కొన్నింటిలో అప్పుడప్పుడు సంస్థానాధీశుల ప్రతినిధులుకూడ గూర్చుందురు. ఇదికూడ అధికారవర్గమునకే బలవర్ధకమగుటకు సందియముండదు.

సామ్రాజ్య కార్యనిర్వాహక సభ.

ఈసభ సంఖ్య యంతయుని నిర్ణయములేదు. 5 గురులూ ఇద్దరు మాత్రము దేశీయులగు నుండును. వీరిని ప్రజలు ఎన్నుకొనును. వైస్రాయిగారే తమయిష్టప్రకారము నియమించెదరు. ఈసభకు అధ్యక్షుడు గవర్నరుజనరలుగారు. ఇండియా ప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన సర్వాధికారములు వీరిచే. వీరే ఆదాయవ్యయములను నిర్ణయించునది. గవర్నరు జనరలుగా కెట్టి సిరంటుకేమైన, నిర్బంధకమైన, పట్టుమువైన (ఆర్డీ నెన్సు) తమకు అనుసరమని దోచినప్పుడెల్ల జేయవచ్చును. వీరు కాసన సభను ఆయవు ముగియక మునుపే నిలిపివేయవచ్చును. వీరే, జేకములో తమకు ప్రముఖులని దోచినవారిని క్రిమీకొన్నింటిను ఒక సభను గూర్చి వారిసలహాలను బుచ్చుకొనుచుండ వచ్చును. వీరికి నిష్ఠములేని ఏవిల్లును కాసన సభలో జర్మింప కూడదు. ఈ నిబంధనలనుబట్టి, ఇండియా ప్రభుత్వమునందు ప్రజలయధికారము పూర్తిగ నున్నచుట్టినదని వేరుగ జెప్ప వలసరములేదు. అయినను ఈసంస్కరణములు హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనమును గలగ జేయునట్లు.

రాజధానినిభ్రష్టము

ఇక్కడనుండ గవర్నరుగారికే పట్టభద్రత, సొసగబడును మీరై గవర్నరు జనరలుగారికి గలవెత్తనమా తగ్గింపబడినది వీరు ప్రజలయెడల జూపించవలసినబాధ్యతయూ యంతమాత్రమునులేదు. గవర్నరుగారి యధికార మీ విధముగ బాధ్యత లేని సర్వస్వతంత్రముగ చేయబడినది. మీరు సర్వవై చేయనిదియు నేమియు సాగదు. దేశముయొక్క కాంతిని, హరిపాలన తును భంగకరమని గవర్నరుగారు వాగ్మూల మిచ్చినచో, ఇక దానివై తిరుగుదులేదు. నిల్లులన్నియు మూలపడవలసినదే కాసన సభ్యులకు నోరు మూయవలసినదే. ఆయవ్యయ నిర్ణయమును విరమించుకొనవలసినదే. కాసనసభకూడ సంకీర్ణముగావలసినదే. గవర్నరుగారి సభలో నిద్దరు సభ్యులు అందులో ఒకరు విజేతయును. ఒకరు భారతీయును. గవర్నరుగా రిష్టమును బట్టి ఇంకను ఒక రిద్దరు ముగ్గురు ఉద్యోగస్థులను సలహాకొఱకు తమ సభలో జేర్చుకొనవచ్చును. నలుగురిలో నొక్కరూ దేశీయుడు! ఈ సలహాకే లాక్షిండు రివిన్యూ, బ్యాండ్వల్, పోలీసు, మొదలగు కాఖలను బరిపాలించునది. ఈసభకాక గవర్నరుగారు ఒకరిద్దరు కాసనసభనుండి మంత్రి, లనుగ నియమించవచ్చును. వీరిని కాసనసభవారెన్నుకొన కూడదు. ఒకరినైనను, ఇద్దరినైనను గూడ గవర్నరుగారే జేర్చొనెదరు. వీరు మంత్రిలుట. కాని వీరు గవర్నరుగారి సలహా ప్రకారమే ప్రవర్తించవలెనట్లు. వీరు పరిపాలించునది స్థానిక స్వపరిపాలనము, సహకారము, రిజిస్ట్రేషను, రెండవ తరగతి విద్య, ఆరోగ్యము మొదలగువానిలో గొన్ని. వీరిని నియమించుటకు గాని, తొలగించుటకు గాని, కాసనసభ కెట్టి

యధికారమును లేదు. అయినను వీరు స్వపరిపాలనయందును బాధ్యతతో గూడిన అధికారమునందును, శత్రుణులు నుండు మంత్రివరులు. ఇక్కడవైనను, మాంటేగుగారికి తమదేశపు కేబినెట్టు పద్ధతి పనికివచ్చినది కాదు.

కాసనసభలు.

ఇక రాజధానిసభలను జూచుడు! కాసనసభ విస్తీర్ణము నేయబడునట్లు! కాని సంఖ్య నిర్ణయము కాలేదు. అధిక సంఖ్యాబోలే ఎన్నుకొనబడుదురు. కాని అధికమైతే ఇదియు నిర్ణయముకాలేదు వీరుచేయు తీర్మానములు సలహా పూర్వకములేకాని ఆచరణీయములను విధిలేదు. బడ్జెట్టువై అధికారముకలదు. కాని గవర్నరుగారు కాసనసభకుల తీర్మానము చేతనుయొక్క ముఖపాలనమునకు గుంకరచుని తలచినయెడల, అతీర్మానము బుట్టగాఖలు కావలసినదే. కాసనసభకు లందఱకు దేశజేయమునుగూర్చి పట్టని బాధ్యత ఒక్క గవర్నరుగారికే కలదు కాబోలును! ఈ కాసనసభయొక్క కాసనాధికారము నేటి భీరకాయను బోలియున్నది. ఈ కాసనసభవై అధికారవ్యూహంకల ప్రాండింకు కమిటీలు, గ్రాండు కమిటీలు గలవు. ఏ కాసనమైనను వీరు తలవ్రించును చేయవచ్చును. ఉద్యోగులే అధిక సంఖ్యావైయన్ను ఈ గ్రాండు కమిటీలు కాసనసభల కెట్టి ప్రామాఖ్యను నొసగునో వేరుగ జెప్పవక్కరలేదు. కార్యనిర్వాహక సభ్యుడు తేచి, వలదనిన ఎట్టి చర్యవైన కాసనసభ కదలికేయ నలసినదే. ప్రాండింకు కమిటీవారి యనుమతిలేనిది కాసనసభకు తెట్టిపత్తును వెయ్యకూడదు. ఎట్టి తీర్మానమును వాచ్చింపరాదు. ఈ కాసనసభకులు మంత్రిుల చర్యలను ఖండింపవచ్చును గాని, వారి చేత మ తీర్మానములను ఆచరింపజేయగలవెత్తనములేదు. వారిచర్య లసంకల్పకీకరముగ నున్నప్పుడు వారిని పదవినుండి తొలగించుటకు అసలేమీలేదు. కార్యనిర్వాహక సభ్యులను తొలగించుటకు మీలేదు. జేకము మంత్రిులను తొలగించుటకు మీలేదు. అయినను రాజధానలలో బాధ్యతతోగూడిన ప్రభుత్వము ఉపకమింపబడునట్లు! మంత్రిులను నియమించుటకుగాని, తీసివేయుటకుగాని, అధికారము లేని కాసనసభ, గవర్నరుగారి ఇష్టముప్రకారము భగ్నపరపబడు కాసనసభ, గవర్నరుమెంటువారి నియోజితలే ఎక్కువమందిగల గ్రాండు కమిటీచే కానింపబడు కాసనసభ, తన నామము నెల్లు సార్థకమును జేసికొనగలదో దురూహ్యము.

ఆయవ్యయ నిర్ణయము.

ప్రజలకు ఆయవ్యయ నిర్ణయాధికార ము సగ ని రాజ్యాంగకల్పము స్వపరిపాలన మని భూమండలములో నెక్కడను అనుపించుకొనదు. అయిననునాతన సంస్కరణలు ఆయధికారమును సొసగకనే ప్రజలను స్వరాజ్యపు బాటను నడుపగల్గునట్లు! ఎంతపరిహా సాన్నదము! ఆయవ్యయ నిర్ణయముచేయువారు గవర్నరుగారి! కార్యనిర్వాహక సభ. రాజధానియొక్క ఆదాయమును, ఇండియా యొక్క ఆదాయమును, ప్రధముననే విభజింపబడియుండుటచే, రాజధాని ఆదాయమునే వివిధకాఖల ఉపయోగము నిమిత్తము పంచవలసియుండును. ఇట్లు పంచుటకు ముందు రాజధానివారు ఇండియా దొరతనమువారికి నిష్టీతముగ నేపేట నియ్యవలసిన మొత్తమును వేరుగ నుంచవలెను. మిగిలిన సామ్యులో గవర్నరుగారి కార్యనిర్వాహక సభవారు పూర్తిగ బరిపాలించు రివిన్యూ, బ్యాండ్వల్, పోలీసు, యూనివర్సిటీ, మొదలగు కాఖలకు గావలసిన మొత్తము తామే వేరుగ దీసియుంచెదరు. ఇక మిగిలిన మొత్తమును మంత్రివర్గమని పిలువబడు రెండవ కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమునకు స్థానిక స్వపరిపాలనము, ఆరోగ్యము, రెండవతరగతి విద్య, సహకారము మొదలగు కాఖలకు ఇచ్చివేయబడును. ఈ నిర్ణయమునందు మంత్రివర్గము సలహా నియ్యవలసినదే కాని బలవంతముచేయలేదు. ఈ కాఖల యభివృద్ధికి సామ్యు చాలదని తలంపబడినచో, మంత్రివర్గము వేరుగ బన్నులు విధించవచ్చును. ఇది పన్నులు వేసికొన అధికారము కాబోలును! వెనుకటి పన్నుల సామ్యు సరిగ వినియోగపడుచున్నదని కాసనసభకు జవాబువారి ఇచ్చినగదా, కాసనసభ తిరిగి క్రొత్తపన్నులను విధించుటకు ఒప్పుకొనునో? ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కియ్యవలసినది ఇచ్చివేయగా, రాజధాని ఎక్కువవైపు కాన్నిలువారు తీసికొనునది తీసికొనగా, అడుగుపాడుగు మిగిలిన చిల్లరను మంత్రివర్గమువై బారవేసి, ఇంకనుసామ్యు కావలసినచో క్రొత్తపన్నులను విధించుకొను ముటు యెట్టిసాహసమా తెలియవచ్చుది. ఈ మంత్రివర్గము వారి కాఖలే నిజముగ బ్రజల జేయమునకు ఆధారభూతమైనవి

రిగిన సామ్యులేనిది సామాన్య విద్య యెట్లు వ్యాపింపగలదు? గ్రామముల ఆరోగ్య మెట్లు వృద్ధి కాగలదు? చేతిపనులను వృద్ధి చేయుటెట్లు? రస్తాలు, బాటలు, చెరువులు, మొదలగు సౌకర్యములను నిర్మించుటెట్లు? చికిత్సాలయములు, పశువృద్ధి, వ్యవసాయవృద్ధి మొదలగు పనులెట్లు నెరవేరును? వీనివై వ్యయము గావలసిన సామ్యును నిర్ణయించునది గవర్నరుగారి కార్యనిర్వాహక సభవారుకాని, వీరిని బరిపాలించు మంత్రివర్గముకాదు. పోనీ, కాసనసభవారు బడ్జెటును మార్పుట కధికారము నామకే ఇయ్యబడునేగాని, గవర్నరుగారు అన్యథా తలంచినచో, కాసనసభకుల తీర్మానము పూర్తిగా నిరాకరింపబడును. ఇది యా, బాధ్యతతోగూడిన స్వపరిపాలనము?

కాలపారలక్షణము.

ఈ సంస్కరణములైనను ఎప్పుడు పూర్ణమెంటువారి యామోదమును బడయునో తెలియదు. ఆమోదమునుబ దేసిన పిమ్మటవైపును, ఇది వెంటనే అమలులోనికి వచ్చుటకు మీలు లేదు. ప్రావిన్సుల ఆదాయమును, ఇండియా ఆదాయమును, విడదీయవలయును. వారివారి కాఖలకు విభజించవలెను. రాజధానలలో నేగాఖలు ఎక్కువవైపు కాన్నిలువారి యధీనము చేయవలెనో నిర్ణయము కావలెను. అన్ని రాజధానలలో నొక్కరితిగ నుండదు. ఈవిచారణచేయుటకు తిరిగి ఒకసంఘ మేర్పరపబడును. ఆ సంఘమువారు తిరిగి తమ రిపోర్టును పార్లమెంటు వారి యనుమతికి పంపవలెను. ఇదియుగాక ఎన్నికలకు సంబంధించిన యోగ్యతలు, పద్ధతులు, కాసనసభకుల సంఖ్య, ఎన్నుకొనబడువారి సంఖ్య, మొదలగు ప్రధాన విషయము లెన్నియో యింకను విచారింపవలసి యున్నది. వీరికికూడ నిఃకోక సంఘము ఏర్పరపబడును. ఈసంస్కరణలు ప్రజావిమర్శనలకు బాల్కుడి, తదనకులముగ మార్పు నుండి, రరువాత పార్లమెంటువారి యనుమతిపడసి, పిమ్మట వారెండు విచారణ సంఘములు బయలుదేరి, జేకముంతయు తిరిగి, తమ రిపోర్టును బ్రచురించి అవి పార్లమెంటువారిచే నంకికృతమై, లెదనంతరము ఈపద్ధతిని హిందూదేశములో స్వపరిపాలనాంతు గార్వణము ప్రారంభమగును. ఇదియంతయు రెండేళ్లుపట్టునో మూడేళ్లుపట్టునో తెలియదు. ఇది నిర్ధించిన పిమ్మట జరుగుక్రమవికాసము నాలోచింపుడు. అయిదుసంవత్సరములైన తర్వాత రాజధాని ప్రభుత్వమునందు మంత్రివర్గమున కధీనము నేయబడినకాఖలెట్లు పరిపాలింపబడినచో అలోచించి. గవర్నరుగారు మరికొన్ని కాఖలు వీరియధీనము చేసెదరట! వీరిపరిపాలన బాగుగ లేదని దోచినయెడల ఇచ్చిన అధికారముగూడ లాగివేసెదరట. తరువాత పదిసంవత్సరములకు ఇంగ్లాండునుండి "పార్లమెంటు కమిషను" అనువిచారణసంఘముకెట్టి దిగుమతియగును, ఇయ్యది రాజధాని ప్రభుత్వముల స్థితిగతులను బరకీలించి ఏరాజధాని లోలైనను, స్వపరిపాలనము బూర్తిగ నియ్యవచ్చునా యనువిషయమునాలోచించెదరట! వీరు ఇండియాప్రభుత్వములోని మార్పులనుగూడ నిర్ణయించెదరామునవిషయము సంకీర్ణాస్పదము. లెదనంతరము 12 సంవత్సరముల కొకమారు ఇంగ్లాండు నుండిపార్లమెంటుకమిషనువలచుచ్చి, విచారించి, క్రమవికాసము ను గల్గించుచుండురట! ఇంగ్లాండులోని ఇండియాకాంసిలును బూర్తిగ తీసివేయవలయునని కాల్గెగునవారు నూచించిన కోరికనుమన్నించలేదు. కాని ఇండియాకాంసిలును ఎట్లుమార్పుని లసినదియు మరియొక విచారణసంఘ మేర్పడునట్లు! ఇట్లు మొదటనుండి తుదికఱకు విచారణలతోడనే కాలపారణమగుచున్నది. ఇట్టిదిగ విచారణలభివృద్ధియునుగూడ మనము చూచుచునే యున్నాము. వెనుక దీనినిలైతేమను కమిషనువారు విచారణచేసిరి. దాని ఫలితమేమైనది? పల్లెటూ సర్వీసు కమిషను వారికై ఎంతధనమో వెచ్చింపబడినది. దానిఫలిత మేమైనది? ఇప్పుడు మాంటేగుగారు దీర్ఘవిచారణచేసి, ఈరిపోర్టును బయటపడవేసిరి. దీనిఫలితమేమగునో—యిప్పుడే తొందరపడి చెప్పనేల? విచారణ యెక్కువైనగొలిపిని, కార్యసాఫల్యము తగ్గుచుండునని వెనుకటి చరిత్రయే సాక్ష్యముసంగుచున్నది.

కాని స్వపరిపాలనయందు మాత్రము ఈ సంస్కరణములు కేవలము బూటకములని జెప్ప సాహసించుచున్నాము.

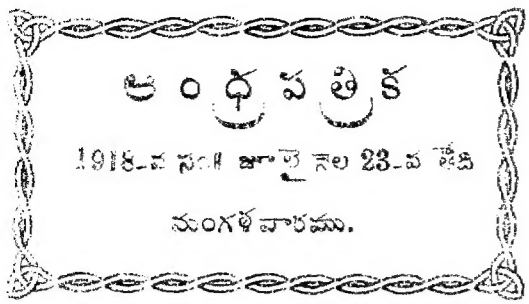
కోరినదొకటి యిచ్చినదొకటి.

కోండనుక్రమి ఎలుకను బట్టికట్టునందది. ఇంతకాలము జేకము కోరినదొకటి మాంటేగువైపునగూర్చు ఇయ్యదలచినదొకటి. ఆయధికాసనమును రద్దు చేయమంటిమి. చేయలేదు. కార్యనిర్వాహక సభలో సగముమంది జేకీయులచే

నెన్నుకొనబడు ఉద్యోగు లుండవలెనని గోరితిమి. అట్లుకాజ
నిరి. కాననసభలలో నాలుగువంతులు ప్రజానియమితులును,
ఒకవంతు మాత్రము ప్రభునియోజితులును నిర్ణయముగావలెనని
అడిగితిమి. ఇదికూడ దగ్గింపబడెను. సామాజ్యకాననసభవారికి
ఆయవ్యయనిర్ణయమును వాంఛించితిమి. సుతరాము వలన గాద
నిర్ణయము. విశేషసంబంధము, తప్ప తక్కిన కాఖలవై కాన
న సభకు పెత్తనము నొసంగవలెనంటిమి. సలహా నొసగుట
కంటె నెక్కువ కోరవలదనిరి. రాజధాని ప్రభుత్వములో ఆయ
వ్యయ నిర్ణయాధికారమును, అన్ని కాఖలవైనను పెత్తనమును
గోరితిమి. బందెలదొడ్లు, జనమరణ రిజిస్టరు, పశుచికిత్స, మరు
గుకాలువలు, మొదలగువానివైన తప్పతక్కినకాఖలవై కన్ను
పెట్టి చూచుకొనుచుండు దనిరి. ఆయవ్యయనిర్ణయము తామే
చేసి, కాననసభకుల ఆమోదమును బడనెదమనిరి. ఆమోదము
మొనగనియెడల, గవర్నరుగా రీయనంగీకారమును నిరాకరించు
టకు అధికార మిచ్చెదమనిరి. ఇంగ్లాండులోని ఇండియాకొన్సి
లుసభను తీసివేయవలెనంటిమి. ఇండియాకొన్సిలును సంస్క
రించుటకు మాత్రము ఒకవిచారణసంఘము నేర్పరచెద మనిరి.
భావల ప్రకారము రాష్ట్రవిభజన సేయవలెనంటిమి. ఆ కోరికను
నిరాకరించిరి. ఏవో కొన్ని సంస్కరణముల చేరట కన్నీరు
దుడుచుటకు ఇచ్చినట్లున్నదికాని, దేశీయుల వాంఛలను సగో
రముగా విచారించినట్లు గనబట్టును. మార్పులు మాత్రము ఎంత
అర్హతముగనో నూచింపబడినవి. కార్యకాలమును మాత్రము
మెచ్చుకొనక తీరదు. సర్వాధికారములను కుడిచేతితో నిచ్చి
నట్లేయవలెను. ప్రక్కనుండి ఎడమచేతితో వానినెట్లు వెను
కకులాగి జేయబడును. యంత్రమునకు ఎన్నిచక్రములూ నమర్చ
బడినవి. గాని చక్రిచక్రము వెనుకకు దిరుగవలసినదే గాని,
ముందుకు దిరుగవలెనని ప్రేమలుగట్టిగ బిగించబడినవి. మద్రాసు
తైమున ప్రతిక చెప్పినట్లుగ నీటి యంత్రమునకు బ్రాత
గొట్టుము తీసి క్రొత్తయోకారముగల గొట్టుము బిగించబడినది.
అందలి నీరు ప్రాతయే, అనీరు పంపు ప్రదేశమున ప్రారేపకాని
ఒక ధారకు బడుట లేండు ధారలు నీరెక్కువగాదు. ఎక్కువ
ప్రదేశమును దడుచును. ఈ మార్పును సంతకించువా రెవరు?
వైమెరుకులకు భింగవడు వానికెప్పు, రాజకీయవిజ్ఞానముగాని,
ఆర్థికగోచరముగాని గల భారతీయులకు మాత్రము యాధాన్యము
మును గనుగొన గలదు. ఇట్టి పూర్తి దేశీయుల సచ్చి
మాటయేబడి వత్సరములైనవి. ఇంగ్లండును వారు దేశీయులను
తర్ఫీయము చేసినది. ఒకచికిత్సాలయములను, మురికిగుంటలను
తినిఖి జేయుటకా? క్రొత్తవస్తువులను వేసికొనుటకు అధికార
మిచ్చుచున్నామని ఒక భ్రమ గల్గించుచున్నారు. ప్రాతవస్తు
లను సరిగ వ్యయము చేయు అధికారము లేనప్పుడు క్రొత్త
పస్తులను విధించుకొనుట కెవరంగీకరింతురు; బ్రిటిషు ప్రభు
వులు దేశీయుల హృదయవిధుల యెట్టిభావముల, ఎట్టిత్వముల
సంతరించుచున్నవో సరిగ గమనించినయెడల, వా రిట్టి కర్మ
ప్రయత్నమునకు గడంగెదరా? బెల్జియము, సర్వియాల, స్వాతంత్ర్య
ప్రసంగములనుకై కత్తిచూసిన ఇంగ్లాండు తన క్రింద 150
సంవత్సరముల నుండియు నున్న ఇంగ్లాండు దేశము
నిప్పుడెట్లాదరించునో యని ప్రపంచమంతయు వెయ్యకళ్లతో
గను పెట్టుచున్నది. క్రతువుల ద్రెప్పల్లకు కణకపోయినను,
అమెరికా, ఫ్రాన్సు, జపాను, మొదలగు దేశములవారి యా
మోదమునైనను బడయుటధర్మము. భారతీయులు తమస్వత్వ
ములను సంపాదించు కొనుటకు నిశ్చయించుకొని యున్నారు.
ఏజోలపాటయు వారిని నిద్రపుచ్చుచారు. నాయకులెప్పుడెట్టి
కర్తవ్యమునకు బూనుకొనెదరో! వారి పరాంతాను సరణ
మున నడచుటకు లక్షలకొలది తరుణులయియున్న వేచియు
న్నారు. నాయకులలో మనస్పర్థలుండు తరుణమిదికాదు.
కొండలు తొట్టుపాటు పడెదరుకాక! పరీక్షాసమయమున
కొండలు వెనుకకు మరలెదరుకాక! బీవెంటు, లిలక్, గాంధీ,
జిన్నా, చక్రవర్తి, సి. ఆర్. దాసు, బిపిన్ పాల్, మంజీ,
నుబ్రహ్మణ్యయ్యర్, కర్క, కొండ వేంకటప్పయ్య, మోతీ
లాల్ ఘోష్, ప్రభువులు జాతీయోద్యమమును నడుపుచుండ
భయపడవలసిన పనిలేదు. జాగు సేయవలదు. పట్టణపట్టణముం
డును పల్లెపల్లెయందును అసమ్మతిని దెబ్బచుసభలను జరుప
వలెను. వికృతభావముతో, వజ్రసంకల్పముతో ముక్తకంఠమున,
దేశీయుల ఆత్మనిశ్చయము ఆనేతుహిమావల పర్యంతి ము,
ద్వీపద్వీపాంతము చాటవలెను. జన వాక్యంతు కర్తవ్య మను
ఆశ్చర్యకర్త దృఢపడును. నిశ్చయము.

ఇటలీ
ఇటలీరంగము.
లండను, జూలై 22:— అసియాగోపితభూమికి పశ్చి
మమున మూడుసార్లు దాడిసలిపి 80 నుండిన వాతముచేసి
24 గురిని వశపరుచుకొంటిమి. 10 వ తేదీనుండి 17 విమానము
లను వాతము చేసేలిమని బ్రిటిషువారు తెలిపిరి.
మాంటుస్టాబిలు.
లండను, జూలై 21:— ఇటలీ రంగమున మాంటుస్టా
బిలు ఆస్ట్రీయావారి వశమునందెయ్యెను. ఈ స్థానమువార్షి
జనోవాను లోగొనియున్నది. ఆస్ట్రీయావారి మార్గములను పరి
కించుటకు చాల పొకకర్మముగలదు గాన నది వశపగుట వలన
చాలలాభము కలిగినదని ఇటలీ కబిరమునుండి వార్తవచ్చినది.
ఆస్ట్రీయా
ఫెరార్ మాత్య
జూలియ, జూలై 20:— ఆస్ట్రీయాను రీప్రెటెనుభలలో
నొకసభ్యుడు ప్రశ్నించుటవలన, గత మాసపు 21 తేదీనైతె
నకర్ద 5 గురు చిన్న పాతకాలా విద్యార్థులను మరి 6 గురిని ఫెరార్
ముగ వాత్యజేయుటకు గూర్చిన వివరములు బయటపడెను.
అధికారులు స్కోడాలో రొట్టెల కర్మాగారమునుండి వాగ
నులో రొట్టెలను నింపుచుండగా చాలమంది స్త్రీలును బిడ్డ
లును గుమికాడి చూచుచు “మేమునిరాహార్యమై యున్నా
ము మాకును రొట్టెలు కావలెనని” ఏడ్చుచుండిరి. ఇంతలో
పదాధికమునకు చెరిగిన కాపలావారువచ్చి, హెచ్చరికయే
మియు చెప్పక బెళ్లగొట్టుట కుత్తరువులేక, వెనుకనుండి ఆయా
కన్యలును తుపాకులను గాల్చిరి. 5 గురు బిడ్డలు (10-18 సం||
లనడుమ వయస్సు) చనిపోయిరి. 4 గురు కురువులను 2
స్త్రీలను గాయములు తగిలెను.
పూర్వపు భారమాత్య
లండను, జూలై 20:— పూర్వపుకాంతి తుపాకీతో
కాల్చివేయుటనుగూర్చి ఊరలు జేరి రాజ్యాంగసంఘమువారి
చక్రింది ప్రతిపదమును అఖిల రష్యాకమిటీవారు బహిరంగ
సభాచిరిన రవ్యకు వాయువార్త నడుపుచున్నది:— జెకో
స్లావకులు సమీపించుటచే ఎకాటెరింబర్గ్ స్థితి విచిత్రదశ
దాల్చినది. ఆకాలమునుండే పూర్వపు జారును ఊరలు సంఘ
మువారి యొద్దనుండి తొలగించుట కొకట్రయమున కనుగొన
బడెను. కావున సంఘమువారు పూర్వపుజారును తుపాకీతో
కాల్చివేయవలెనని నిశ్చయించిరి. అట్లు జూలై 16 వ
తేదీన పూర్వపుజారు కాల్చివేయబడెను.
జకోస్లావకులు.
లండను, జూలై 20:— సమారాఇర్గుటన్గులకు
నడుమ 40 వేలమంది జకోస్లావకులు ఇనుపదారి నరికట్టిరి. వా
రికి ఇర్గుటన్గు-ప్రాంతమున కైర్య మేర్పడుటచే వారు తూ
ర్పుదిశగా వెళ్లుచున్నట్లున్నది. వ్లాడావస్టులోని 12-14 వేల
మంది స్లావకులు కాబ్రోవస్కులోని బోల్షివిస్కులతో పోరు
చున్నారు. నేడు స్లావకులు తీవ్రముగా పోరి స్వాసకాయా
వాక్రమించిరి. కాబ్రోవస్కును వశపరుచుకొని చీనా తూర్పు
రైల్వేమీదుగా పోయి ఇర్గుటన్గునుండి వచ్చు స్లావకులను
కలిసికొనుట కీస్లావకులు నిశ్చయించిరి. కబ్రోవస్కు ఇర్గు
టన్గుల నడుమ 4700 బోల్షివికు మగేయరుసేన గలదు.
టోమస్కు నైజేరియా ప్రభుత్వకాఖయే వ్లాడావస్టు
లోగూడ నేర్పరుపబడినది. మిత్రమండలితో కలసి పనిచేయు
టకు నైవ్యమును సంస్కరించుట కీవోరతనమువారు నిశ్చయం
చిరి. హార్వల్స్ స్థితిని కలవరజరిచినందున నతని సహకారము
వినియోగపడవలెనని. జకోస్లావకులు నైజేరియా ప్రభుత్వము
పట్ల సానుభూతిని కలిగియున్నారు. హార్వల్స్ వ్లాడావస్టుకు
వైకిరచ్చుటకు స్లావకు లభ్యంతరమును కలిగించెదరు. శ్రా
కలవాము పొసగినవో లోజేమునందలి స్లావకులకు వ్లాడా
వస్టులోని స్లావకులు తోడ్పడుట కభ్యంతరము కలుగును
గాన వారు హార్వల్స్ రాక కనుమతించరని ఈనెల 15 వ
తేదీన వ్లాడావస్టునుండి తిరిగివార్తవచ్చినది. హార్వల్స్కు సహ
కారియగుటకు ఎత్తైన బోమస్కుని జ్ఞాపకము ముగలకు
నడుమ నొక ప్రభుత్వము నేర్పరచె నని తెలిసిన దని పాంఘ
నుండి తిరిగివార్త పంపబడెను.

అమెరికా
ఒక అమెరికా క్రూసరును ముంచుట.
వాషింగ్టన్, జూలై 21:— ఒక క్రూసరు మునిగినది.
ప్రాణనష్ట మేమియు లేదని అమెరికావారు తెలిపిరి.
పార్టీ
పాలస్తీనురంగము.
లండను, జూలై 6:— పాలస్తీనురంగమునందలి రూ
టరు విలేఖరి జూలై 15 వ తేదీనాటి భారతీయ ఆర్మీక సేనా
విజృంభణమును కల్పించుచు ఇట్లు వ్రాసెను:— క్రతువులు వా
డినదివై ఒక స్థానము నేర్పరుచుకొనిరి. వారి స్థానమునను
తే త్రరమునుండియు దక్షిణమునుండియు ముట్టడింపవలెనని ని
శ్చయించబడెను. ఇండియను, ఇంపీరియలు సెర్వీసు సేనలు దక్షి
ణము వై పునకు వెళ్లి బాతులతో తురుమ్మలను జర్మనులను
ముట్టడించి 60 మంది నంతమొందించి 35 మందిని (తురుమ్మ
సేనాపతితోసహా) తైబీలగ పట్టుకొని 2 మరఫిరంగులను
గూడ తీసికొనిరి. తీవ్రవిజృంభణమున నీ ముట్టడి సఫలమ
య్యెను. తురుమ్మలు వెనుకకు పారిపోయిరి.
కొల్కను
ఇటలీవారి ప్రకటనము.
లండను, జూలై 22:— ఆల్బానియాలో మలిసిల్వీను
ప్రాంతమున 1071-వ స్థానమును కొంతమందిని వశపరుచుకొం
టిమి. పరానువారు డెవోలి ప్రాంతమునుండి వచ్చి తోడ్పడిరి.
ఈనెల 19-వ తేదీవరకు 2167 గురిని 10 మధ్యకము ఫిరం
గులను 16 పెద్ద కొండ ఫిరంగులను, 4 కందకముల ఫిరంగులను
2 కందకముల మోర్టారులను 38 మరఫిరంగులను 6 విమానము
లను చాల ఇతర సామగ్రిలను వశపరుచుకొంటిమి. చాల
మంది రష్యావారిని ఇటలీవారిని చెరసాలవలన విడుదల
చేసితిమని ఇటలీవారు తెలిపిరి.
ఒక కేసు:— ఛార్లసు ఇడె అమెరికాను రాక
తైబున వర్తకమును బాగు చేయక మేనేజింగు వైకెర్లరుగా
నుండెను. అతడు ధనావహరణమును మరుగుపరుచుటకు
దొంగ లెక్కలను వ్రాసెనని అతనివైని కేసుచేయబడెను. అసె
సరు లిద్దరు నకడు దోషియనిరి. తీర్పు చెప్పబడలేదు.
మాటియానా, మార్కాటు స్టేషనులకు నడుమను
41,218 మైలువర్గ 2 వ నెంబరు సామానుల బండిలో కొన్ని
వాగులు పట్టలు తొలగినవనియు, 24 గంటల కాలము
రైలు బండ్ల రాకపోకలు జరుగవనియు 22 వ తేదీన లయ
ల్పారునుండి డిస్ట్రిబ్యూట్రికు నూపరింపెండెంటుగారు తింటి
నిచ్చిరి.
యధ్యముల ప్రశ్నములు:— ఈనెల 22-వ తేదీవరకు
20,94,01, 800 ల ప్రశ్నములు విక్రయించబడెను. బంగారము
రు 9,54,04,800; బొంబాయి 5,78,66,200; సంయుక్త రాష్ట్ర
ములు 1,44,86,600; చెన్న పట్టణము 1,84,40,700; పంజాబు
1,10,75,800; బర్మా 61,18,800; మధ్యరాష్ట్రములు
25,97,000; బీహారుబిస్నా 24,57,900; అసామ 2,20,400;
ఇతర రాష్ట్రములు 61,72,800.
మదరాసు కార్పొరేషన్
నోటీసు
చెంగల్పట్టుజిల్లా పెద్ద పాళెములో విశేష
ముగా జనులు గుంపు కూడుటవలన కలరా
ప్రారంభమగు నని భయమగు చున్నది. ఈ నెల
20-వ తారీఖున ప్రారంభమై అటు అదివారముల
వరకు జరుగనున్న రాబోవు భవాని అమ్మవారి
ఉత్సవమునకు పోదలచుకొని యున్న యాత్రికులు
వారు నదరు ఉత్సవమునకు పోవుటవలన రానున్న
అపాయమును గురించి ముందుగా ఇందువలన
హెచ్చరింపబడుచున్నారు. (1255)
పాల్కుడిపార్లమెంటు } కే. రాఘవేంద్రరావు,
17-వ తేదీ జూలై 1918. } అక్కింగు పాల్కుడిసము.

రాజద్రోహపంచాయతీ సభ నివేదనము

హిందూ దేశమునది (1) రాజద్రోహాచార్యములు యొక్కయు, రాజద్రోహపు కుట్రల యొక్కయు స్వభావమును, విరివిని కనుగొని, నిర్రోడ్డువాసి పంపుటకును, (2) ఈ కుట్రల నణచుటకు కలిగిన యిబ్బందలను కరీక్షించి, గవర్నమెంటు వా రాకుట్రలను గట్టిగా ఎగచివేయుటకును అవసరమయిన యెడల నే శాసనములను చేయవలయునో సలహా నొసంగుటకును శాలిట్ పంచాయతీసభ యేర్పాటు చేయబడినది. రాజద్రోహుల ఇంగ్లండునుండి పంపబడిన న్యాయాధీశులు. ఆయన అధ్యక్షుడుగను, బొంబాయి హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయాధీశుల సర్ జేసీలు పాట్లు, దివాన్ బహదూర్ సి. వి. కుమార్స్వామిశాస్త్రి గారు, సర్ వెర్మె లవట్ గారు, గా. పి. సి. మిర్జీ గారు సభ్యులుగాను, నొక పంచాయతీసభ యేర్పాటుచేయబడినది. ఈ సభవారు కలకత్తాలో జనవరి 1918 లో సమావేశమయిరి. అన్ని రాష్ట్రముల ప్రభుత్వములవారును తమ తమ రాష్ట్రములలో జరిగిన రాజద్రోహపు నేరములకు సంబంధించిన కాగితములను తమ యద్యోగులచేతికిచ్చి సభ వారివద్దకు పంపి వారిచేత సాక్ష్యమును గూడ నిప్పించిరి. విచారణయంతయు రహస్యముగా కలకత్తాలో జరిగినది. పంచాయతీవారు కంజాబుకుట్రలను విచారించుటకయి లాహోరులో నాలుగు విచారణలను జేసిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమునకు ఈ సభ వారే గ్రీవముయిన నివేదనమును వ్రాసిపంపిరి.

భరతఖండమునందు రాజద్రోహ చింత 1893 వ సం.లో గణపత్యుత్పన్నముల సందర్భమున బొంబాయి నగరములో జరిగిన అల్లరులతో ప్రారంభమయినదనియు, పూనాలో శివాజీ వర్ధం త్యుత్పన్నములతో ఈ రాజద్రోహ మంకురార్పణ మయినదనియు సభవారు వ్రాసియున్నారు. ఈ విద్రోహములు పూనా చిత్తావన బ్రాహ్మణులను, 1897 లో మహామారి జాడ్యము వ్యాపించినప్పుడు అల్లకిల్లోలములు పూనాలో జరిగినవి. రాండు అను స్నేగుయద్యోగిని, లెఫ్టినెంటు టర్పును, దామోదర ఛాపేకిర్ అనుచిత్తావన బ్రాహ్మణుడు విక్టోరియా రాణియొక్క 60 వ వట్టాభిషేకోత్సవ దినమున జంపెను. ఈ అల్లరులకు, హత్యలకు కారణము కేసరీపత్రికలో లోకమాన్యశీలకుగారు వ్రాసిన వ్రాతలని ఆ వాచునుంతయు ఈకమిషనరు లాయన నెట్టికీ కట్టుచున్నారు. తరువాత యీ రిపోర్టులో పంగదేశము దీ రాజద్రోహ మెట్లు విభజనానంతరము ప్రారంభమయినదో, ఏయే నేరములు చేయండినవో, నేరపుల కేయే శిక్షలు విధించబడినవో, దేశవలములతో గూడ ముద్రింపబడినవి. బీహారు, ఒరిస్సా రాష్ట్రముల లోను, సంయుక్త రాష్ట్రములలోను కొన్ని నేరములు, బెంగాల్ కుట్రలచే జరిగినను, స్వరాష్ట్ర ప్రజలందు జేసలేదని తెలుపబడినది. కంజాబులో 1907 లో లాలా లజపతిరాయి యొక్క ప్రవాస

శిక్ష మొదలు, అమెరికానుండి తిరిగివచ్చి అల్లరులను, హత్యలను ఘాదర్ పార్టీ వారు 1915 లో చేసిన దుష్కర్తవ్యముల వలకును ఇది సంవత్సరముల చరిత్రము విపులముగా వ్రాయబడినది. మన చెన్న రాజధానిలో బిషిప్ చంద్రపాలు గారు 1907-వ సం.పు టుపవ్యాసము లీబీజములను చల్లవనియు, ఆషి హత్యతో రాజద్రోహము మాపునూండెననియు తెలుపబడినది. ఈ దినములలో దేశమునటను రాజకీయాందోళామొనకు ముఖ్య స్థానముని నున్నదిని బడినన చెన్న రాష్ట్రము యిట్టి దుష్కర్తవ్యములనుండి పూర్ణము క్రింది కందియుండుట ఇచ్చటి విద్యాధికుల రాజభక్తిని, నా మకుల దూర దర్శకత్వమును, ప్రజలందరికిని వ్యవస్థానుకూల పక వి యోడనములో గల పూర్వ విశ్వాసమును చాటుచున్నది. మన రాజధాని ఎట్టి దురంతక కృత్యములకును చాలవలయు ముందును నుండకుండునుగాక. క్రీస్తుతీ ఆరిబెనంటుగారు చేయుచున్న ధర్మబద్ధ రాజ్యాగాందోళణము రాజద్రోహము నెల్లు ప్రజలలో ప్రాకకుండ జేసి, వారి నెప్పుడును సవార్దమునం దెల్లుచునో అషి హత్య మొదలుకొని నేటివరకును ఈ రాష్ట్రములో రాజద్రోహ నేరములు లేకుండుటను బట్టియే స్పష్టమగుచున్నది. ఈ మధ్య చెంగల్పట్టలో జరిగిన శీతారామయ్యులు కేసులో గూఢచారిశాఖ వారెంత ప్రయత్నిములు చేసినను నెట్టి విద్యాధికుడయినను నందు లేకుండ నుండుటయే ఈ రాజధానియొక్క రాజభక్తికి నిదర్శనము.

ఈ సభవారు జేసిన విచారణయంతయు వరమ రహస్యము. వారివద్దకు సాక్ష్య మొసంగ వచ్చినవా రెట్టివారో వారికే తెలియవలయును. గవర్నమెంటు రికార్డులనుబట్టియే వారి గ్రంథము నంతయు సిద్ధముచేసినారు. వీరి నివేదనము యొక్క మొదటినుండి చివరవరకును దొరతనము వారే పనిచేసినను దానికి పూర్ణామోదమేగాని ఇంకొకటిలేదు. విస్సన్న చెప్పినది వేదముని గవర్నమెంటువారి రికార్డులు వీరికి కరమ ప్రమాణములు. ఈ వ్యవహారములలో గవర్నమెంటువారు ఫిర్యాదియు రాజద్రోహులు ముద్దాయియును సంయుక్తులు. ముద్దాయిల వక్షము సంపదము పూర్ణముగా వివరిగాని న్యాయముయిన తీర్పు చెప్పటకు వీలు కలుగదు. రెండవవక్షమున తిగిన విచారణలను చేసి న్యాయమును కనుగొనినట్టికొనూచన యయి నను యీ విపుల గ్రంథములో గాని వారు. అందు చే ఇండియా రక్షక శాసనములోని ముఖ్యభాగములను తిరిగి శాశ్వతముగా మన శిక్షాస్పృతిలో జేర్చవలసినదని ధైర్యముతో విసు సిఫారసులను జేసియున్నారు. ఈ రాజద్రోహములు పుట్టుటకు గతంబేమి, అట్ల పరిపాలనము రామరాజ్యము వలె నున్నదని అంగ్లోహైందవు లనుచుండగా, ఈ వివరీతపు పరిణామమునకు కారణ మేమియుని ఒక్క ముక్కవయినను కమిటీగారు వ్రాసి, ప్రభుత్వమువారికి చేయవలసిన బోధను చేసియుండలేదు. కాని ఆపనిని దొరతనమువారు మాకు పెట్టలేదని కమిటీవారనవచ్చును. అందువలననే ప్రభుత్వమునుండియు ఈ నివేదనమును వ్రాసినవారు ఒక్కవక్షమునే వలంబించుచు, రాజద్రోహులకే కాక, మొత్తముమీద దేశమున కంతకును మహోత్పదవ కరణయిన సిఫారసులను చేసి యున్నారు. ఈ దేశస్థులకు కొద్దిగా యిప్పటికిని నిలిచియున్న స్వేచ్ఛను నశింప జేసి, హిందూ దేశ రక్షక శాసనమును సిరపరచుటకై ముంత పెద్ద పంచాయతీ సభను ఏర్పాచి ముంత కోలాహలము చేయ నవసరము లేదు. మొత్తముమీద యీ కమిటీవారి సిఫారసులు అవరాధులను, నిరపరాధులను, సజ్జను

లను, దుర్జనులను, దేశభక్తులను, దేశద్రోహులను, రాజభక్తులను, రాజవిద్రోహులను నొక్కటిగా గలిపి దేశములో కావలసినంత కలకలము పుట్టుటకు కారణహేతువు లగును. నిరంకుశాధికార వర్గమును ప్రతిఘటించువారికి స్వాతంత్ర్యమును, స్వేచ్ఛను నుండదు. అటు రాజద్రోహ యయిన కావలయు. ఇటు అధికార వర్గమున కాత్మ నమ్ముకొనవలయు. అటు, యిటుగాక నాత్మ గౌరవ స్వాతంత్ర్యములను గలిగి, దేశభక్తితో పాటుపడు నట్టి వానికి, తన యాత్మ గౌరవమును కాపాడుకొనుటకయి, ఈపంచాయతీ సభ నిర్ణయించిన సాధనము లవలంబింపబడనేని, ముందీ దేశమున దవకాశ ముండదు.

ఈ నివేదనమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు మంచి సమయములో ప్రచురించి యున్నారు. మాంటేగు - షెన్సుఫర్డ్ సంస్కరణములు కొంత మందికి తప్ప యీ దేశమున జనజాహుళ్యము నకు నిశేషముయిన ఆశాభంగమును కలిగించినవి. ఇంతకుండు నధిక స్వాతంత్ర్యముల నొసంగవలసినదని మనవారు ఆందోళనము చేయుచున్నాము. అనసరదేశీయసభ జటుగబోవుచున్నది. ఆ సభాపక్షమున గాయబారు లింగ్లండుకు వెళ్వలయునని తలకు మహాశయు మద్యభించియున్నాడు. ఆశునయు నెళ్లవచ్చును. ఈ రిపోర్టు నిప్పుడు ప్రచురించుట వలన సిక్సెన్టాము మూకచేతిలో వజ్రాయుధమును పెట్టినట్లయినది. వారు హిందూ దేశమునందు రాజద్రోహపూరితముయి యున్నదనియు, అట్టి ప్రితితో సంస్కరణములే కూడ వనియు గోల చేయుచును. మాంటేగ్యూరెపంటి మితవాదులు “చూచినారా, ఎటువంటి రాజద్రోహపు కుట్రలో. ఇటువంటి ప్రజలకా రాజకీయ స్వాతంత్ర్యములు” అని మానా రనుచున్నారని చెప్పి, ఇచ్చినదానితో తృప్తిపొందవలసినదని బోధించి, మనవారిని నోరెత్తకుండ చేయవలయునని సంకల్పించియున్నట్లు కనవచ్చుచున్నది. ఓగును జేయుటకయి యే వేలి కూర్చవలయునో, వాటి నన్నింటిని మన అధికారవర్గమువారు కూర్చుచున్నాము. మన జాతీయనాయకుల వాదనముల నిర్రోడ్డువలన నిష్ప్రయోజనము చేయ సమకట్టి నట్లు ప్రిష్టమగుచున్నవి. మాంటేగ్యూరె సంస్కరణములవలన గలుగు లాభములు శ్రస్తుతము నున్నగా గిట్టుట్టుచున్నవి. కాని యీ నివేదనమును బట్టి చేయు చండశాసనములవలన గలుగు అపకారము దేశమునకు శాశ్వతముగా నిలిచిపోవును. మాండే సంస్కరణములవలన మనకు గలిగిన ప్రయోజనము లేపోగా, వార్తాపత్రికా శాసనము మొదలగు శాసనములతో మనవాక్యాస్వతంత్ర్యము, మన కార్యస్వాతంత్ర్యము సుహరింపబడినట్లే, మాంటేగ్యూరె సంస్కరణములవలన గలుగు మేలు లేకపోగా, రాజట్ కమిటీవారి సిఫారసుల వలన మన కేమయిన కొద్దిగా యిప్పటికిని స్వేచ్ఛ నిలిచియున్నయెడల నదియు నవహరింపబడును. దొరతనమువారి పూర్వపు రాజనీతి తిరిగి బయటికి వచ్చుచున్నది. కుడిచేతితో చండశాసన ప్రయోగము, ఎడమచేతితో యేప్రా రాజ్యాంగ సంస్కరణములను జేసినామని చూపుట. మొదటి దాని దుష్ఫలములను మనము చిరంతర మనుభవించుచుండుము. రెండవ దానివలన గలుగు ప్రయోజనము ఎండమావులవలె సంభ్రమను పుట్టించి తుట్టుతుడకు ఆశాభంగమును గలుగ జేయవచ్చును.

కాశ్యపు రమ్యాజుగారి సంహారము

వర్తమాన మహాసంగ్రామము స్థిరవృత్తాంతములను నొకటాచుకొని దస్థిరముచేయుచున్నది. భగవద్గీర్వాణ మెద్దియో తెలిసికొనుట యసంభవము. రుష్యా సామ్రాజ్యవిహారము రుష్యా చక్రవర్తి రాజ్యభ్రష్టత్వము కారాగృహ బంధనము సంహారము రాజ్యసంపదల యస్థిరతను వర్తమాన సృష్టావసరము కలిపి వర్తమాన సమంత ముఖముల నుపదేశించుచున్నది. జ్ఞానశీతమును దెలిచిచూచిన గాని సత్యము గోచరముగాదు. యుద్ధారంభము నందు లోకమునందుగల సామ్రాజ్యములందు రుష్యాసామ్రాజ్యము మహాసామ్రాజ్యముగ బరిగణింపబడుచుండెను. సామ్రాజ్య వైశాల్యము 87,70,702 చదరపు మైళ్లు; జనసంఖ్య 17,35,89,900. ఈయఖండి సామ్రాజ్యమునందు 36,10,45,636 యకరములు మాత్రమే సాగు చేయబడినది. క్రజాపోషణమున కవసరమైన యితరవృత్తులు పరిశ్రమలు లేవు. ఇది దేశము యొక్క దుస్థితికిమూలము. కాని నిరంకుశాధికారము రుష్యాసామ్రాజ్యమునకును చక్రవర్తులకును శాశ్వతముగ నుండెను. ప్రజలు నిరంకుశాధికారి పీడితులై పరితపించుచుండిరి. సామ్రాజ్యము ఈతబాధలకు లోనై ప్రజలు కష్టపరంపరలకు పాలై కుండుచుండిరి. చక్రవర్తులు నిరంకుశాధికారివర్గా వృత్తులై క్రజాక్షేమములను పరయకుండిరి. టాలుస్టాయి మహర్షి వారి నవలలందు రుష్యుల దుర్భరకష్టములను పాఠకులకు పరితాపము గలుగునటుల వర్ణించెను. వర్తమాన కాలమునందలి విపత్సరంపరిలకు పూర్వాజ్ఞాతకర్మ పరిపాకమని విదితమగుచున్నది. క్రజాపాలక పాతబంధము లేని రుష్యారాజ్యము బాహ్యుర్నిలువలై కూలినది. పునర్నిర్మాణము దుస్సరమగుచున్నది. దేశమునందు కేంద్రాధికారము లేదు. ప్రజలు వ్యవస్థాతీతమైన దుఃఖము ననుభవించుచున్నారు.

నేటి తంత్రీవార్తయందు సంహారమును దెలుపబడిన రుష్యాచక్రవర్తి నికోలను 1868 సంవత్సరము మే 6-న తేదిన జన్మించెను; 1881 నందు యువరాజ్యమును నిడసెను; 1894 నందు రుష్యా సింహాసనము నధిస్థించెను. షట్కాభిషేక మహోత్సవ సందర్భమునందు 2000 ప్రజలు నడ్డదొక్కుకొని మృతినొందిరి. శ్రీ పంచము బాజ్జిచక్రవర్తియును రాజ్యమ్యుత్తుడైన నికోలను యును పినతల్లి పెదతల్లి లిట్లలు. నికోలను విక్టోరియా రాణి గారి మనుమరాలిని పెండ్లియాడెను. ఒక సుతుడు నలుగురు లేనయులు గలరు. రుష్యాచక్రవర్తి యూరపుఖండమునందు శాంతిని సంతరించుటకై ప్రయత్నించెను. హేమందు శాంతినికేతమును స్థాపించుటకై ప్రయత్నమును జేసెను. నైడుగాని నిరంతరము నికోలను సద్గుణములను శాంతికామమును వర్ణించుచుండిన చక్రవర్తి ప్రజల పట్ల హనుభూతియున్నను నిరంకుశాధికారమును శీధిలము చేయు లేదు. శాంతికాముడయ్యైన రుష్యా జనాను యుద్ధమును సాగించి రుష్యా ప్రతిభకుభంగమును గలిగించెను. వర్తమాన మహాసంగ్రామమునందు మితిమీరినది. వత్సమున నిశ్చలచిత్తముతో నిలబడెను. నికోలను నకు స్థిర సంకల్పము లేనందున దేశమునకు కుటుంబమునకు కష్టపరంపరలు సంప్రాప్తమైనవి. వర్తమాన మహాసంగ్రామమునందు నికోలను దుర్బలత్వము వ్యక్తమైనది. జర్మనుల తంత్రములు ప్రజలయందు భేదములను గలిగించినవి. జర్మనుల

చారుడు రాస్టుటిను రుష్యా కుటుంబమును బ్రహ్మరాక్షసివలె నావహించెను. వాని కుటుంబవలనను నికోలనుభార్య రహస్యముగ సంధి ప్రయత్నములను జేయుట కుపక్రమించినది. సేనాధ్యక్షులు కోపావేశులై నికోలను చక్రవర్తిని భార్య త్యాగమునుగాని రాజ్యత్యాగమునుగాని చేయుగోరిరి. సంసార ప్రియుడైన నికోలను రాజ్యత్యాగమున కంగీకరించెను. గత రాజ్యము దుఃఖదామకముగాని సుఖదామకముగాదని తన ప్రేమ తనయునకు సయితము రాజ్యపదవిని నిరాకరించెను. గత సంవత్సరమునందు సేనాధ్యక్షుడు రాజ్య పుత్యాగమును గోరినపుడు నిశ్చయకగ పరిత్యాగ పత్రమును వ్రాసి యిచ్చెను. గత సంవత్సరమునందు యును కారాగృహబద్ధుడై సకటుంబముగ నై బేరియా యుండలి ఎకుటింబరు నందు నివసించుచుండెను. జెకోస్టాపుల భయమునలనను బోలినికులు జూలై 16-న తేదిన నికోలను చక్రవర్తిని కాల్చిచంపినటులు నేటి తంత్రీవార్తలు ప్రకటించుచున్నవి. చక్రవర్తుల వంశమునందు బుట్టి చక్రవర్తియై రాజ్యభ్రష్టుడై సంహారమును బొందిన నికోలనుజీవితము రాజ్యవిస్తవమునకును నిరంకుశాధికార భయమునకును నిదర్శనము గాగలదు. నికోలనుచక్రవర్తి స్వభావము ప్రశాంతము. భార్యాపుత్రానులందు ప్రేమ యత్నంతము. శాంతివాదవృత్తి పాటుపడెను. కాని నిరంకుశాధికారము చిత్త చాంచల్యము సకలా వర్తములకు వివాదము గారణమైనది. రాజ్యము పోయినను ప్రాణములైనను దక్కలేదు. నికోలను పుత్రుడు లెవెక్సిపునకైనను తండ్రిత్యాగము రాజ్యలాభమునకు గారణమగుగాత!

రాజ్యాంగ సంస్కరణములు.

రాజ్యాంగ సంస్కరణ విధానమును బరిశీలించుట వలనను వారంభమునందు గలిగిన సమస్య హము క్రమముగ విమర్శన విధానమును తరిచిన కొలది సమస్యారాము విడిపోవునని భోచుచున్నది. మాంటెగూగారి సదభిప్రాయములను సుందరమైన వైదిని సత్సంకల్పములను జదివిన తోడనే బాధ్యతాయుతపాలనము కరతలామలక మని సమస్య హము కలుగును. ముగ్ధి సభ విషయమునందును హిందూదేశ ప్రభుత్వము విషయమునందును నట్టి సమస్య హమున కనికారము లేదని సంస్కరణ విధానమునందు బహు విధముల బోధ్యముచేయబడినది. రాష్ట్ర స్వపరి విధానమువలన సమాజము గాగల సమస్య హము మాత్రము సులభముగ బోజాలకు. సంస్కరణ విధానమునందు వెంటనే బాధ్యతగల సచివనగ్గము శాసనసభలు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము రాష్ట్రములందు గలుగుచున్నపుడు స్వపరిపాలన లేదని నాదించుట యవివేక మని కొందరు నాడుకులు నాదించుచున్నారు. కాని మాక్స్ మున్షిలో బరిశీలించినపు డీ సంభ్రమము పోవుచున్నది. నిన్నను ఆంధ్రప్రదేశ్ యందు ప్రచురితమైన ప్రధాన వ్యాసమునందు రాష్ట్ర స్వపరిపాలనమునందు శాసనసభకు గల యధికారము అతి స్వల్పము అని తెలుపబడినది. మోచర్ల రామచంద్ర రావు పంతులుగారు వ్రాసిన రెండవ వ్యాసమునందు రాష్ట్ర సభలయందు క్రొత్తగ నిర్మితముగా నున్న మంత్రులకు గలుగ గల యధికారము అతి స్వల్పమని తెలుపబడినది. జ్ఞాబోధుల అధ్యక్షులకు గల యధికారమువలె నెవరి యాజ్ఞానుసారముగ నో పనులను నిర్వహించవలసి యుండునని తెలియజేసిరి. మంత్రీ పనికీ రాని యుద్వోగిని తగ్గించుటకు

గాని అవసరమైన వ్యయమును జేయుటకు గాని నిరర్థకమైన వ్యయమును తగ్గించుటకుగాని ఉపయోగమైన శాసనములను జేయుటకు గాని యధికారము లేనపుడు ఆత్మగౌరవము గల భారతీయుడెవడును ముత్రిపదని నంగీకరించడు. రాష్ట్ర సభల యందు ఐరావత్ విషయములం దిప్పుడు న్యూని సీపాలిటీ లందును లోకలుబోధలందును గల యధికారమే భారతీయ మంత్రులకు గలుగును. ఈ యధికారము గలుగుట వలనను బాధ్యతాయుత పాలనము లభించినదని గాని లభించుననిగాని తలచుట యవివేకము ధర్మవిరుద్ధము అని నాయకులు గ్రహించెదరు గాత!

లోకమాన్యతలకు; జర్మదీపనము

రుష్యాసంఘటన వర్ధంతులు భారతదేశమున మారనములు గావు. అనాదినండియు దేశములు శ్రీ గాననచుంటి, కృష్ణ జయంతి మున్నగు వానిని సుఖపురుషేముండిరి. ఇట్టి యుత్సవములు జాతీయోత్సవాలును పెంపొంది, జాతీయోత్సవమునకు మాధ్యమము లగు నటుటకు సందియములేదు. అనేక యుగములనుండియు వీరవరులను, ఋషి పుంగవులను గాజాధిగాజులను, మతప్రచారకులను భారతదేశము మాన్యభూమియై ధ్యతగాంచినది. ఆధునిక కాలమునందు నిట్టి దేశమున నిట్టి మహనీయుల సంఖ్యకు లోలు లేవనడె నటుట యే నాదేశపు నైతికాభివృద్ధికి ప్రత్యక్ష నిదర్శనము.

అట్టి మహనీయులందు పేర్కొకగాంచినవారిలో దేశభక్తాగ్రేసరులగు లోకమాన్య దొకరు. నేటిదిన మార్చి 62-న జన్మదినసమై పవిత్రవర్తమైనది. పిన్న నాటినుండియు నీ మహనీయుడు నిశ్చలదేశభక్తితో, ముద్రవద్ద స్వాధ్యాయముతో కృషిసలిపి దేశజల మన్ననలకు బాహుదాయుడు. ఈతని పవిత్ర జీవితమునందు ఈ మనేక గుణసామలును జేర్చుకొనవలసి యున్నది. అందు కొన్నిటి నిట వివరించెదము.

లోకమాన్యము స్వాతంత్ర్య ప్రియుడు. స్వీడు స్వాతంత్ర్య ప్రభుత్వమునకు, జాతీయ స్వాతంత్ర్య సంరక్షణమునకును యితడు ప్రథమముండియు కృషిసలిపి, పదరాసి కష్టముల పడవలసి వచ్చెను. తన భావముల నెల్ల నిష్కపటముగ, భారాశముగ, బహిరంగముగ వ్యక్తకరించి కార్యాచారిత్ర ననుభవించెనే కాని, తన ఆత్మకు సత్యమానముని తోచిన విషయముల నెన్నడును బుక నుంకిపలేదు. ప్రప్రథమము నుండియు నతడు శాస్త్ర సమ్యుతావోళనమున దృఢనిష్ఠా సము గలిగియుండి, కాంగ్రెసు మహాసభ ప్రారంభమునండియు కృషిసలిపును, అందరి ప్రభులగు మొగ్గుదల చేసి గాంచియుండెను. కాని కష్ట ప్రభువులపాలన ప్రాంభమైన పిమ్మట దేశమునావోళనమున ముంచి ప్రభుత్వ కిశన చక్ర్యల మూలమున, నీ మార్గ విధానమునై ప్రజల త్యాగామున, నమృతమున తగ్గినవి. అప్పటినుండియు ప్రజలమాన సముల నాకర్షించిన మహానాచేతములును, మారనభావములును తెలుకు మహాశయములను మూర్తిభరించియుండెనని చెప్పవచ్చును. అందుచే నాతడు “ఆత్మనిశ్చయమే గాని, యాచరము” మాతాంకమంతయు కాదని నవించియుండెను. ఇట్టి నిష్ఠకు మగు స్వాతంత్ర్యప్రియత్వహితుడనీయును ముఖ్యుని జేయుచుండెను.

ఈతనిదైర్య సాహసము లతనిహారములు. “కేసరి” శత్రుకా నిర్వహణముననేమి, రాజకీయవిషయముల యుండెమి తెలుప మహనీయుడనేక కష్టములకు బాల్పడలసి వచ్చెను. కష్టపరంపర లెరుగ్కొనిన కొలదియు నతని ప్రోత్సహున ప్రతిభయు హెచ్చుకొచ్చెను. ఆన సంవత్సరములు మాండలే యందు క్విసాంతర వాసశక్తి ననుభవించు చున్నప్పుడు నైక మీ మహారాష్ట్రీలకము తనసహజ హృదయ స్థైర్యమును గోల్పోవక “గీతారహస్య” గ్రంథమును వ్రాసు మొదలిడెను. “సర్వనిర్వహణమాగ్ధము పుష్కర్యములేదని” అతిడు నుకుపు మండును. “ఈగీతారహస్యము”, “ఓరియన్టు”, “ఆర్యుల ఆర్మిటికునివాసము” మున్నగు గ్రంథరచనమే యీతని ప్రతిభకు ప్రత్యక్ష నిదర్శనము. చిన్న నాటనుండియు పరిశోధకబుద్ధికలవాడగుచే లోకమాన్యము దేదముల ప్రాచీనతనూర్వియకర్మచూత్రమును గూర్చియు వ్రాసినగ్రంథములు విదేశీ ధియైవములుల మున్నగుటకు సహితము పాత్రమైనవి.

మరియు సత్యజిత్ మహాసభాభావనలను వర్ణనీయము. 1896 సంవత్సరము బొంబాయి రాజధానియందు స్టేగు వ్యాధివాసింబి సభ్యుడతడు ప్రజలను నై న లక్ష్యముచేయుక వ్యాధి బాధితుల కుపచారముచేయుచు, వారిజీవము నారయుచు తిరుగుచుండెను. దేశము కాటక జోభితమైనప్పు డీతడు ప్రభుత్వము వారిపేర ప్రజల సంజోభమును గూర్చివెలిపియు, ధరలనుతగ్గించి ప్రజలకు ధాన్యమును విక్రయించవలసినదని కోరియువారి కనేకవిధముల సహాయము గావించెను.

ఈవిధముగ ప్రభుత్వమును సహాధ్యాయుడుగనుండి, పిమ్మట శ్రీకా సుపాదకుడై కన్యమల నలక్ష్యముచేసి తన విద్యుక్త ధర్మమును నిర్వహించి తిలకు మహాశయ్యుడు లోకమాన్యుడాయెను. నిరంకుశాధికార ప్రవర్తనమును నిర్ణయముగ ఖండించి యాతడుకా రాగృహవాసము ననుభవించెను; "గీతారహస్యము" ను రచించి ప్రజలకు కర్మయోగమును బోధించెను; శివాజీ యత్నముల సేర్పరచి ప్రజలయందు రాజకీయోత్సాహమును ప్రజ్వలించజేసెను. ఈవిధముగ వాతడు ప్రజానాయకుడై విలసిల్లెను. ఇట్టి మహానీయని, ఇట్టి విద్యుత్సంపన్నుని, ఇట్టి దేశభక్తుని, ఇట్టిసార్వభౌమని జన్మదినము సేమ భారతీయు లెల్లరును జరిపి ధన్యముకాగలరు.

“భారతేశ్వరమునకు స్వరాజ్యమును ప్రసాదించుట సామాన్య జేనుమన కత్తివసరము... యము కాంక్షనులీగు సుస్మరణముల వాంఛించుచున్నాము. అంతకు తక్కువగ మిరచెప్పి అంగీకరించిన మిభా వ్యాప్తి త్వవిశాసమునకు మిరచే కారణభూతులగుదురు. కావున మిరాండోశము గావించుచు అవసరమగు నెడల సత్త్వగ్రహ త్రవచలంభించు పద్ధతి శిష్యమనములై యుండవలెను” అని లోకమాన్యడు నడిపిన వాక్యశిష్యుల కెల్లరిన ప్రేమించి, తిన్నూరుమున నామ హరియని గారవించి, దేశోద్ధరణమునై కృషి నలిపెదరు గాక!

వాతావరణ నిర్ణయ

1918 సం. జూలై 23-వ తేది మంగళవారము.

స్థానములు	తేలిక	బిరుగు	తేలిక	బిరుగు	తేలిక	బిరుగు
గ్రామములు	24 గంటలలో	24 గంటలలో	24 గంటలలో	24 గంటలలో	24 గంటలలో	24 గంటలలో
గోపాలపూరు	81.7	87.4	...	13.58	14.12	
వాల్తేరు	80.5	88.8	...	8.17	11.08	
కాకినాడ	82.8	90.9	...	9.78	11.21	
బందరు	82.2	98.6	...	7.85	11.02	
గుంటూరు	82.0	92.6	...	6.35	11.02	
నెల్లూరు	85.3	95.0	...	4.38	4.81	
మద్రాసు	80.8	90.1	...	8.16	6.25	
హైదరాబాదు	78.3	87.0	...	5.00	11.20	
అనంతపురము	76.1	87.2	...	4.10	6.00	
బళ్లారి	74.9	86.2	...	2.47	6.02	
కర్నూలు	79.4	89.2	...	5.08	8.55	
కడప	83.1	93.3	...	2.06	7.86	
తెంగుళూరు	67.8	78.4	...	11.23	11.48	
నెల్లూరు	77.4	89.2	...	6.42	9.47	
సేలము	75.0	87.3	0.05	8.73	2.51	
కోయంబుత్తూరు *	73.5	88.9	...	4.94	0.12	

వాయుభారము తగ్గినది, అది దక్షిణభాగపు చివరను, అఖాతపు దక్షిణభాగమునందును మాములుకంటె తక్కువ; ఉత్తర భాగమునందు మాములు కంటె యెక్కువ. వాయువాస్త్రీమాములుగ లేదు. మంగళూరునందు వాయుభారము అధికముగ కలదు. దక్షిణమునందు వాయువు సరిగవీలులేదు. పశ్చిమాంధ్రమునందును, దక్కనునందును వాయు గమనము పశ్చిమముకిముగ నున్నది; వాయుబలమునందు మార్పులేదు. వాయువునందు అర్ధ్రములేదు. కర్ణాటకము నందును తూర్పుతీరమునందును, ఉత్తమనందు మార్పుకలిగినది. అమర్పు సరిగమనముగ లేకను ఒకచోట యెక్కువగను, ఒకచోట తక్కువగను కలదు. తిక్కినచోట్ల మార్పులేదు. పగటి వేడి అధికముగ కలదు. నిన్న నెల్లూరు, బందరులందు 106 డిగ్రీల వేడికలదు. కర్ణాటకమునందు ఒక భాగమునందు అక్కడక్కడ మాములు కంటె రాత్రివేడితక్కువ; వాయువునందు అర్ధ్రత మాములు కంటె తక్కువగ నున్నది. మబ్బుదట్టముగ నుట్టినది. తిరుచునాపల్లియందు తిరుక్కలవరము వర్షము పడినది.

దక్షిణమునందు తిరిగి అక్కడక్కడ తుపానులు ప్రారంభమగుచున్నవి. ఆర్. ఎల్. జోన్నప్ప, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

Latest Telegrams. (REUTER)

London, July 17. In the House of Commons replying to Sir John Rees and others, Mr. Montagu stated that he understood that Grace Brothers (India) had acquired the East India Exports Company or purchased Howson interest therein. If Sir John Rees could supply information supporting his suggestion that German influence on hide trade might thereby be perpetuated he would consider whether further inquiry was necessary. The Board of trade and the Foreign Office informed the India Office that there was nothing against the firm of Grace Brothers. (India.) Mr. Montagu promised carefully to investigate connection between Grace Brothers (India) and Grace Brothers but emphasised that he was concerned only with India and must take advice of the Departments mentioned.

LONDON July 21. AMSTERDAM.—The "Rbanische Westfaelische Zeitung's" Berlin correspondent says:—The Soviet Government while refusing to agree to a German battalion being sent to Moscow to protect the Embassy has consented to the employment of several hundred German Soldiers in Mufti.

LONDON, July 21. NEW YORK.—It was an Armoured Cruiser which was sunk. Cause is unknown, 335 of the crew are known to have been landed. The Navy Department reports that 1156 others were on board. Two steamers are proceeding to an unnamed destination. All are well.

LONDON, July 22.—4.20. P. M. The French communique says: Battle continues under favourable conditions on whole front between Marne and Aisne. Our troops north of Ourcq driving back enemy who has striving to arrest our advance made progress fighting in the region north of Villemo-toire. Further south we are advancing east of Parey-Tigny-Billy-Sur-Ourcq Line. South of the Ourcq we made big advance beyond Neuilly-at front and captured height east of Lacroix and Griselles. Under double pressure of the French and Americans operating between Ourcq and Marne and of French who crossed river between Posoy and Chartèves, Germans were driven back beyond line of Bezu-ste-Germain-Mont st para. Chateau Thierry is practically cleared northwards. Between Marne and Reims there has been very violent battle all day. French and British in conjunction with Italian tirelessly attacking large enemy forces. We captured Ste Ephraïm and Bouilly and gained ground in Ardre valley. British in Courton and Roy woods captured four and four hundred prisoners including eleven officers of whom two were colonels. In spite of low clouds on 10th July pilots felled eleven German aeroplanes. French and British bombing machines dropped six tons on bivouacs, convoys and concentrations. French felled seven machines between 16th and 19th July bringing up his bag to fifty-six.

(Associated Press)

BOMBAY, July 22. The "Times of India" commenting on the Sedition Committee Report says: Those who read its amazing disclosures must bear in mind that revolutionary plant is not the only one growing on Indian soil. If they do that they will be better able to appreciate the evidence now laid before them and the proposals of the committee. But critics of the official policy have now the opportunity of seeing how fully justified the Government of India have been in resorting to the extraordinary measures. It is to be hoped that some at least of them will acknowledge their error and abandon the lines of argument or abuse which can no longer be honestly followed. India has got to make provision for the future and that will not be made by ignoring such facts as the committee put before us and by crying out that the liberty of the unhappy seditionist is being entailed.

CALCUTTA, July 23. A number of houses were searched in Calcutta on Monday morning with the result that a quantity of seditious literature was seized and five arrests were made. Almost all districts in Assam and several districts in Eastern Bengal bordering Assam are in floods. Stories of flood distress are coming from Hailakandi, Sylhet, Gar Hills and other parts of Assam.

A Maulvi Bara correspondent wires:—There has been a heavy incessant downpour since the earthquake on the 8th. As a result the river overflowed its banks and some parts of the town are already under water. As it is constantly raining a serious flood is apprehended. News of floods from all parts of sub-division and consequent damage of crops has been received. The Calcutta mail of the 9th which was detailed on account of the dislocation of the train service was partly delivered here on Monday morning being transmitted through Gauhati. A smart shock of earthquake was felt here on Wednesday last at midnight.

Mr. H. C. Maitland, Additional Sessions Judge of Midnapore has delivered judgment in the case of Haripada Kulavi of Goura who stood charged with having killed his 1½ months old son as a sacrifice to Goddess Kali while performing Puja rites of the said Goddess in his room where the child was sleeping. Both the assessors returned a verdict of not guilty. The Judge disagreeing with them convicted the accused and sentenced him to death subject to the confirmation of the High Court.

Mr. N. K. Lal, Sub Divisional Officer of Balasore, is hearing a case in which Babu Baikuntha Nath Ghose, President of the Panchayat of Devpaschinbarh Union and eldest son of a Zemindar, and his younger brother Jotindra Nath Ghose, a student of Ravenshaw College, together with thirty of their men are charged with having committed dacoity in the house of Babu Nishi Bhushan Ray of Dev Kumar on the night of the 14th May. It is alleged that a police constable and a defaulter who were directed by the accused, severely assaulted and bound before the dacoits entered the house. The owner of house was beaten and he ran away. Four female inmates were molested, two of whom fell senseless. The dacoits left the house with utensils, clothes, cash and gold and silver ornaments. The trial is proceeding.

Mr. Jinnah's Views.

BOMBAY, July 22. The Hon'ble Mr. M. A. Jinnah in expressing his opinion on the Chelmsford Montague reforms has said that no Congressman can overlook the congress league scheme which is the crystallisation of the Indian National opinion and it has held against any other report and the proposals are weighty and well considered and cannot be rejected summarily. Great effort has been made to face the problem but I am not satisfied with the scheme as it stands and feel that it will not be acceptable to the people unless it is modified in important respects. Mr. Montague was called upon to deal with one of the most intricate and complicated problems than any country had ever to face. His personal examination of the problem and situation has advanced the original proposals of the Government of India to a considerable extent but I think he had been unduly influenced by the alaymist section resulting in innumerable restrictions being put on the concessions made to the people and as a consequence the Government of India is left practically as it was and the advancement of the Provincial Governments does not go far as it should and it might become worse when the reserved departments and transferred departments are decided upon. The advancement would be worthless unless in Major Provinces like Bombay, all the departments except Police and Justice are transferred. I am willing to accept this only as a transitional stage with a view to show that for the present maintenance of law and order may be reserved to the Government since an argument has been advanced that after all we are going through an experimental state. But it must be clear that after five years there should be no reserved subjects. With regard to the Government of India I cannot accept the principle that for the purpose of progressive realization of reasonable government we must confine ourselves to the province as a unit. For this I see no warrant in the announcement of 20th August 1917. The procedure laid down in the scheme reduces the assembly as a whole and the representatives of the people and the council of states to the position of irresponsible critics as compared in regard to Morley-Minto reform. It is clear that in most vital matters the demand of the Congress League Scheme is not met particularly in regard to control over the Executive by representatives, fiscal policy and the budget. I would therefore strongly urge that the certificate of the Governor-General-in-Council should not apply except to the measures and bills which affect the peace, tranquility and safety of the country. All other departments to the Government of India should be left to legislature and the decision on all bills in these should be reached in all cases of differences and should be final. This is contemplated in the report but a demand is a long period to wait for such advance. I would therefore urge on my countrymen that we should concentrate all our energies to focus the public opinion of the country in the direction of securing these vital changes. I feel confident that the scheme will have to be modified through criticism and discussion. I would therefore appeal to India to unite her forces for the purpose of securing the changes among others those indicated above. Of course unity between Hindus and Mussalmans is absolutely essential. There need not be any apprehension in the minds of Mussalmans with regard to the Hindu-Mussalman settlement of Lucknow. It must stand. We are all in honour bound to support it, Hindus and Mussalmans alike, notwithstanding the doubt that is thrown on the agreement in the report with regard to it. The future of India and the destinies of her people will largely depend at this most critical juncture upon the decisions that may be arrived at by the special sessions of the Indian National Congress and the All-India Moslem League which are shortly to take place in Bombay.

LUCKNOW, July 22. The Commissioner of Lucknow is inaugurating a scheme for enrolment of civil guard for watch and ward duties in the chief towns of the United Provinces in order to free policemen for active service. It is anticipated that the Police Force will lose the services of three thousand of its most active men.

NAGPUR, July 22. The moderate leaders of the Central Provinces are issuing an exhaustive note explaining the reform scheme. They earnestly appeal to their countrymen to consider it calmly and counsel its acceptance with certain modifications.

BANKIPORE, July 22. A suit has been instituted against the Hon'ble Mr. F. Clayton, Secretary to the Government of Behar and Orissa in Public Works Department by Mr. Syed Hassan Imam who claims fifteen thousand rupees for alleged assault and battery in railway carriage at Asansol.

ALLAHABAD, July 22. The trial of Mr. Charles B. Dye, late Managing Director of Rechabites concluded to-day. Both the assessors were of opinion that the accused was guilty and that he had purposely cooked books to hide defalcations. The Sessions Judge reserved judgment.

అమెరికా ఎగుమతులు:—అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల దిగుమతి లైసెన్సును చూపిన గాని ఆదేశమునకు ఎగుమతి చేయబడిన సరకులకు సర్టిఫికేటు నియ్యగూడదని కలకత్తాలోని అమెరికా కాన్సులు జనరలుకు వాషింగ్టనునుండి ఉత్తరువులు పంపబడినవి.

భారా అనుగ్రామ (బంగళా) నందు భూకంపము (8 వ తేదీ) నాటినుండి కంభకృష్టిక వర్షించు చున్నదనియు పెద్దపరదలు వచ్చుననియు తలంపబడుచున్న దనియు ఒక విలేజరి వ్రాయుచున్నాడు. కడచినబుధవారము అర్ధరాత్రి చిన్న భూకంపము గలిగెను.

తపాలయద్ధరణము పత్రములు:— ఈనెల 18-వ తేదీ వరకు 5172 మంది రు 19, 64,275 ల పత్రములను కొనిరి.

The Great War.

(c)
(Reuter's Agency)

Western Front

The French Advance from 6 to 9 Miles.

LONDON, July 20. Latest news is that the French hold heights around Chateau Thierry and are thus enabled to dominate a large area. In the Ourey valley the French have reached Buchy-lechateau further endangering enemy on the Marne. Latest reports state that the French here have advanced between six and nine miles. Enemy is sorely pressed and his frantic attempts to counter-attack with fresh troops has not succeeded in loosening the French grip on the railways and roads. Enemy appears to have incorporated a new army between the Marne and the Aisne the staff of which is composed of officers from Ukraine whose staff work indicates slackness or disorganised effort.

French Capture of Chateau Thierry. German Withdrawal.

LONDON, July 21. PARIS.—The capture of Chateau-Thierry registers the fall of one of the pivots of the German front between the Marne and Aisne. The other is Soissons which is no longer safe. General Devaud's army entered Chateau Thierry at dawn this morning, enemy having withdrawn the previous night in order to avoid envelopment. The French pushed down north-westward and penetrated Etrepilly.

Importance of the Capture of Mount Stable

LONDON, July 21. Reuter's correspondent at the Italian headquarters says.—Mount Stable mentioned in the communique yesterday is well within Austrian territory. It is an important gain because it commands Val Di Genova eastwards and gives excellent observation of Austrian lines of communication.

EXCELLENT NEWS FROM THE FRONT. Germans Placed in Awkward Position.

LONDON, July 21. News received in London from the front this afternoon is still better. Germans are faced with a difficult and unpleasant alternative of either endeavouring to beat back the French from Soissons in order to secure the railway for the purpose of supplying advanced troops in the pocket between Rheims and Soissons or of the retiring their forces further from the Marne and thus flattening out the salient. The present line west of Rheims leaves enemy a strip of four miles deep in the Marne valley on a thirteen mile front. This is enemy's sole territorial gain since the offensive began on 15th July and purchased at enormous losses. Further on the left strong enemy forces hold the north bank of the river at present preventing the French from crossing. The enemy only succeeded in crossing by sacrificing rearguards.

British Aeroplanes Cause Terrible Damage.

LONDON, July 21.—11.40 P. M. The British Communique says:—There is nothing to report. Our aeroplanes yesterday dropped eighteen tons of bombs on Courtrai and Lille Railways, Bruggendock and three large dumps and billets. There was more air-fighting. We brought down fourteen aeroplanes and drove three down out of control. We also destroyed three balloons. Seven British machines are missing. Photographs show that extensive damage was done to an hostile aerodrome at Morhange as a result of an attack on the night of the 19th. One large shed and three hangars were destroyed.

The Allies' Objective. American General's View.

LONDON, July 21. WASHINGTON.—General March in his weekly statement says: The objective of the French and Americans between the Aisne and the Marne is the Soissons-Chateau Thierry railway, the control of which would impede the German retreat from the south of the Marne. General March believes that the Germans prepared an offensive against the British northward of the French front simultaneously with the offensive of the 15th July, but for some reason it failed to materialize. General March opines that the fall of Soissons is imminent. He says that the significance of events in France is not that the Allies are holding the Germans or gaining ground, but the taking of the offensive which is of the greatest moral value.

Mutch Comments on Allied Victory.

LONDON, July 21. AMSTERDAM.—The Allied victory has caused a deep impression in Holland. The "Telegraaf" says:—Anything is now possible. The capture of four hundred guns will fill the Germans with consternation.

The "Handelsblad" says:—The double French and American success will revive French courage and rejoice the Americans, whose young army has proved capable of vigorously attacking the Germans.

The "Nieuws Van Den Dag" says:—The greatest importance of the victory is the scoring of a tactical and partly even strategical success against the German commanders. Even if the Germans recovered an advantageous position the fact remains that the spell of an all surpassing German army command is broken.

The "Tyd" emphasises the great strategic advantages achieved by General Foch in a few hours.

The "Het Volk" says:—The Germans have received a hard slap. Their attempt to break through has failed in a fashion signifying an Allied victory.

German Retreat.

LONDON, July 21.

The Wireless German Official Message says:—We withdrew unnoticed to the north bank of the Marne during night.

Terrible Flight of Eight German

Divisions.

LONDON, July 21.

Reuter's correspondent at the French headquarters wiring this morning says.—Eight enemy's divisions which crossed to the south bank of the Marne were never able to cross the hills overlooking the river from the south. None of those who lived to recross the river will forget the five terrible days they spent south of the Marne. The ground they held was overlooked everywhere by the French and American artillery observers and enclosed in narrow space between the river and the hills they offered a sure target to our artillery. For food and munitions they depended on transport across the bridges which were constantly shelled and regularly bombed by British airmen. They were never able to bring across any artillery heavier than mountain guns and light machine-guns. Owing to superiority of our artillery they found themselves in the same position as the Austrians on the south bank of the Piave. Their communications were uncertain and unsafe and their losses from artillery fire were startling. Fifty per cent of the total strength of some units were casualties.

Italian Front

The Booty Captured by the Italians.

LONDON, July 22.

The Italian communique says:—In the Albania we carried point 1071 on the crest of Dajçalova taking prisoners. The French advancing astride Devoli took part in the action. Captures in Albania up to July 19th were 2167 prisoners, ten medium guns, sixteen field and mountain guns, four trench guns, two trench mortars, thirty-eight machine guns, six aeroplanes and much other material. We also liberated some hundreds of Italians and Russian prisoners.

Three British Raids on Asiago Plateau.

LONDON, July 22.

The British Italian Communique says:—We carried out three raids westward of Asiago Plateau killing eighty and taking twenty-four prisoners. We have destroyed seventeen air crafts since the 16th.

Russia

The Ex-Czar Shot Dead.

By Order of Ural Regional Council.

LONDON, July 20.

The Wireless Russian official telegram states that the Central Committee have made public the following message from the Ural Regional Council concerning the shooting of the Ex-Czar. Ekaterinburg was being seriously threatened by the approach of the Czechoslovaks and simultaneously a counter-revolutionary conspiracy to wrest the Ex-Czar from the Council's authority was discovered. The Ural Regional Council therefore decided to shoot the Ex-Czar Nicholas which decision was carried out on the 16th July.

Czecho-Slovaks' March.

LONDON, July 20.

A telegram from Vladivostok dated July 15th says:—Forty thousand Czecho-Slovaks hold the railway between Samara and Irkutsk. It is presumed that they are moving eastward as their rear is secured in the direction of Irkutsk. Twelve thousand or fourteen thousand Czecho-Slovaks at Vladivostok are fighting the Bolsheviks at Khabarovsk. They occupied Spasskaia to-day after a stubborn fight. When they secure Khabarovsk the Czecho-Slovaks propose to proceed along the Chinese Eastern Railway unit they join the Czecho-Slovaks from Irkutsk. There are three forces of Bolsheviks, Magyars and Ex-prisoners aggregating forty seven thousand between Khabarovsk and Irkutsk. The Siberian Provisional Government established at Vladivostok constitutes an integral part of the Siberian Government at Tomsk. Both are pledged to convoke the Siberian Constituent Assembly and reform of the National Army and to co-operate with the Allies. General Horvat's demarche has complicated the situation and the Siberian Government has denounced General Horvat's co-operation as impossible. The attitude of the Czecho-Slovaks toward the Siberian Government is friendly and neutral but they will oppose the threatened armed advance of General Horvat on Vladivostok, as an outbreak of civil war would jeopardise their operations for the relief of Czecho-Slovaks in the interior.

LONDON, July 21.

A telegram from Shanghai says:—It is reported that Alexof has formed a new Government between Tomsk and Nijniudinsk with a view to co-operating with General Horvat.

Central Powers

Brutal Murder of Austrian School

Children.

Interpellations in the Reichsrat.

LONDON, July 20.

ZURICH.—Details of the brutal murder of five school children and six others at Pylsen on 21st June have only now become known through interpellation in Reichsrat. It appears that a crowd of women and children were watching the loading of a bread waggon for Skoda works and began to cry out "We are starving. We also wanted bread." Suddenly an infantry patrol appeared and without an order to disperse or a single word of warning fired a volley from behind into the crowd killing five children between the ages of ten and thirteen severely wounding four men and two women.

Great Britain

Awards to I. A. Officers. For Coolness and Courage.

LONDON, July 19.

The "Gazette" announces the award of the Military Cross to the following officers of the Indian Army:—

Captain W. G. Gagot-Bhester.—He led a successful raid with the greatest coolness and courage under heavy machine-gun fire, and reached all the objectives and then skilfully withdrew when the operation was complete.

Assistant-Surgeon J. G. Goodman.—Remained tending wounded under heavy fire until all had been evacuated, after which he followed the battery into action. Previously seeing a battery under intense shell fire he went to the guns to render assistance. His coolness, initiative, and steadiness were very marked.

Cotton Workers Idle.

LONDON, July 19.

Four thousand cotton workers are now idle at Wigan owing to a dispute regarding an advance in wages (see July 17th).

America

Col. Roosevelt's Son Dead.

Message of Sympathy.

LONDON, July 21.

WASHINGTON.—A German aviator has confirmed Lieut. Quentin Roosevelt's death. President Wilson has sent a message of sympathy to Col. Roosevelt.

An American Cruisers Sunk.

LONDON, July 21.

WASHINGTON.—America announces that a Cruiser has been sunk without loss of life.

General

The Palestine Campaign.

Indians' Great Charge.

LONDON, July 19.

Reuter's correspondent in Palestine describing the charge of the Indian cavalry mentioned in a communique on the 15th July says:—The enemy took up a position astride the Wadi, and it was decided to charge their flanks from north and south. Indian and Imperial Service Troops galloped to the southern end and got among the Turks and Germans with lances, killing sixty and capturing thirty-five, including a Turkish commander and two machine-guns. The charge was carried out with great dash. The Turks rushed into broken ground and fled into the hills.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Punjab

The Rowlatt Committee's Report.

LAHORE, July 22.

LONDON, July 21st.—The Rowlatt report should be invaluable as an unimpeachable record of facts. After reading the findings of the committee no reasonable man can doubt the necessity for provision of some permanent legislation to take on the temporary powers with which the Government of India have armed themselves for the duration of the war.—("C. and M. Gazette" cable)

Calcutta

CALCUTTA, July 22.

The American Consul General has received a cablegram from Washington instructing him not to certify Consular invoices for any commodity shipped to the United States unless the ship-owner presents the number of the United States import licenses covering shipment except in certain cases.

Sales of War Bonds.

CALCUTTA, July 21.

The sales of war bonds at Banks and Government offices up to the 22nd July amount to Rs. 20,94,01,300 and are distributed as follows:—

	Rs.
Bengal	9,54,04,800
Bombay	5,73,66,200
United Provinces	1,44,86,600
Madras	1,34,40,700
Punjab	1,10,75,800
Burma	61,13,900
Central Provinces	25,97,000
Bihar and Orissa	24,57,900
Assam	3,20,400
Minor Administrations	61,72,800

South India

His Highness the Maharajah has conferred Mysore Distinguished War Service medals in recognition of field service on six officers of His Highness' troops, namely, one second class medal on Captain Thyazara, commandant of the Imperial Transport Corps, three-third-class and two fourth-class medals on others.

It is proposed to hold a pony show on the 28th instant at the Government stud at Kunigal with the object of encouraging stock breeding in rural areas. Their Highnesses the Maharajah and Yuvarajah are the patrons of the show.

రెండవ యుద్ధబుణమునకు

(1197)

ద ర ఖా న్తు లి పు డ వే క్షే త ము లు.

ఈ బుణము నూటికి ఐదవంపున ఈయబడును. వృత్తికన్ను లేదు. ఈ యుద్ధబుణ వృత్తిములు మరల 1921వ సంవత్సరములో నూటికి నూరురూపాయలు యివ్వబడును. 1923 వ సం॥లో గూడ నూటికి నూరురూపాయి లీయబడును. 1925సం॥లో 100-కి 103 రూ॥న్ను, 1928లో 100-కి 105 రూపాయలును వృత్తిములనుకొనువారి యిష్టప్రకార మీయబడును.

ఇంతకంటె భద్ర మైన సామ్రాజ్యముకొనుపద్ధతి వేరులేదు.

ఈ ప్రకటననే దరఖాస్తు ఈ పరిధినించుకొనుటకు దీనిని చించి మీ పేరుపై వ్రాసి పంపుడు.

ద ర ఖా న్తు న మూ నా.

మదరాసు జ్యూరిక్ కారెక్ట్,..... 1918.

కో క థి ప తి,

అయ్యా, ఇందులోరూపాయలకెక్కును లేక కొక్క మును పంపుచున్నాను. దీనికోక యుద్ధబుణవృత్తిమును (ప్రామిసరీనోటు *) సొంతదాని నిచ్చించిన మీ కెంతయు కృతజ్ఞుడను. ఈ పత్రపు సామ్రాజ్యము ఏ సంవత్సరములో సామ్రాజ్యమునో ఆ సంవత్సర ముండనిచ్చి చిక్కినవానిని కొట్టివేయును. * 1921, 22, 25, 28 సంవత్సరములో వాసముచేయవలయును. (తెజరిలో ఇవ్వబడును. ఇట్లు విశ్వసనీయుడు. కేసు.....నిలాసము..... (స్వప్రముగ వ్రాయుడు.)

వి రో వా ము హా సంగ్ర మము

(రెండవ విభాగము)

ఇంగ్లండు

రాలబట్ కమిషను రిపోర్టు.

లండను, జూలై 21:—రాలబట్ కమిషను రిపోర్టు నిరాడేపణీయములగు వాస్తవ విషయములు గలదిగ అతి ప్రాముఖ్యమును వహించును. కమిటీవారి తీర్మానములను చదివిన వెనుక, యుద్ధకాలమునందు హిందూజాత ప్రభుత్వము వారు తాత్కాలికముగా నేర్పబడిన కాసనమును కాశ్యోత ముగా నేర్పబడుట ఆనందరమని సకారణ వాదముగల ఎవ్వరైన సంగీకరింపక మానగ.

పనివాండ్ర సమ్మెకట్టు.

లండను, జూలై 19:—జీతము లేకుండా తగాయివా వచ్చినందున వీగనులో 4000 మంది నూలు పనివాండ్లు పని మానివేసిరి.

ఫ్రాన్సు

పరాసురంగము.

లండను, జూలై 24:—పరాసురంగమునందీ రూటకు విలేఖు వేటియువయము ఇట్లు తంజివార్త నిచ్చెను:— మార్చి 25 దిక్షిణాపుగట్టనకు వచ్చిన తి శత్రుదళములును దక్షిణము నుండి నడిమిదనున్న కొండలను దాటకాలకపోయిరి. నదిని వరల దాటుటకు బ్రతికియండినవారిలో నెవ్వరును మార్చి 25 దిక్షిణమున 5 దినము లెంత దుష్ప్రస్థితుల ననుభవించిరిని చూచిపోరు. వా రాక్రమించుకొనిన భూమి పరాసు అమెరికను ఫిరంగులకు గురియైయుండి నదికిని కొండలకును నడుమనున్న సన్నని ప్లముననందెను. మన ఫిరంగులు గురితప్పుక శత్రువులపై అగ్నివర్షము గురిపించుచుండెను. అవారముకొలుకును, మందుసాచుగ్గి కొ ఆ కు ను వా రు నడిపైనున్న వంతెనలపై నాధారపడి యుండెను. ఈవంతెనలమీద బ్రిటిషు విమానములు బొంబులు గాల్చుచును, పరాసువారు ఫిరంగులను గాల్చుచుండెరి. పగ్యభిరంగుల కం తెను, చిన్నగని ఫిరంగులకంటెను అధికభారముగల ఫిరంగులనువాడు తీసికొని రాకాలకుండెరి. మనఫిరంగుల అధికము వలన ప్యావీనదికి దక్షిణమున అగ్నియనులకు గలిగినదశయే ఇచట జర్మనులకును గలిగినది. వారిగమనా గమన మార్గములు ఫిరంగులను గురితముగ నుండెదరు. మనఫిరంగులవలన వారికి గలిగిననష్ట ముక్యోగిక మై యుండెను. కొన్ని పటాలములలో సగ మువంది హతులైరి.

మిత్రమండలి ముఖ్యోద్యోగము.

వాషింగ్టను, జూలై 21:—జనరలు మార్టిగారు వారప్రకటనము నందిట్లు వ్రాసిరి:—ఎయిసి, మార్చి నడులకు నడుమను పరాసు అమెరికనులు సాటోతియరీ, సాయిసన్ను రైలువేను స్వాధీనపఱచుకొన గోరుచున్నారు. ఇది మిత్రమండలి నకలైపో, మార్చికి దక్షిణమున జర్మనులు వెనకకు పోవుట కష్టమగును. జూలై 15-వ తేదీనాటి అవస్థుండ మతో పాటు ఏకకాలమున పరాసురంగమున వత్తరమున బ్రిటిషు రంగమునను అవస్థుండము జరుపుటకు శత్రువులు ప్రయత్నములను నలిపిరిని జనరలు మార్టిగారు నమ్మచున్నారు. కాని ఏదోకారణమునలన ఆశ్రయత్వములు కొనసాగ లేదు. సాయిసన్ను పతనము త్వరలో గలంగవచ్చునని జనరలు మార్టి గారు యభిప్రాయము. 'కశ్యప రంగస్థితుల ఫలితమును జూడ ప్రధానవిషయము మిత్రమండలివారు శత్రువులను నిరోధించు టయు, శత్రుస్థానములను వశపఱచుకొనుటయు గాదు. కాని మిత్రమండలివారు అవస్థుండ తంత్రమును బూనుటయే ప్రధా నవిషయము. ఈ యవస్థుండిము వలన మిత్రమండలికి మన స్థితి దృఢమవు మగును.

కర్నలు రూపొల్లు కుమారుడు.

వాషింగ్టను, జూలై 21-రెప్టెంబరు క్వెంటిక్ రూ పొల్లుగారు మరణించెనని ఒక జర్మను వైమానికుడు స్వప్రముగ తెలిపెను. కర్నలు రూపొల్లుగారికి సానభూతిని చూపుచు వ్రెసి డెంటుగారు సందేశమును బంపిరి.

సాయిసన్నురంగము.

లండను, జూలై 21:— నేడుమధ్యాహ్నము లండను కు రణరంగమునందీ వచ్చివార్త చాల సన కూలముగావచ్చెది. రెయిమ్మ సోయిసన్నులకు నడుమనున్న జర్మను సేనకు సామా నుల నందజేయుటకు ఇనుపదారినికాపాడుటకు జర్మనులు సోయి సన్నునందీ పరాసువారిని తడవవలెను. తేకున్న తమ సేనలను మారణనందీ వెనుకకు నడుపవలెను. వారికి గత్యంతరములేదు. రెయిమ్మకు పశ్చిమమున ప్రస్తుతపండ్రి శత్రువులకు మారను లోయలో 18 మైళ్ళ రంగమున 4 మైళ్ళస్థానము కలిగించు చున్నది. ఈసేల 15-వ తేదీని శత్రువు అవస్థుండనమును ప్రారంభించి చాలసేను గోల్పోయి గడింపగలిగిన ది స్వల్ప మగు ప్రదేశము మాత్రమే. కశ్యపమున శత్రుసేన నది కు త్తర తీరము నాక్రమించి పరాసుసేన నదిని దాటకుండ నరికట్టి యున్నది. శత్రువులు చాలవస్త్రముతో నదిని దాటగలిగిరి.

బ్రిటిషువారి ప్రకటనము.

లండను, జూలై 21:—నిశ్చయములేవు. నిన్నను మా విమానములు కోల్పోలితీ రైలువేలమీదను బ్రూకెను దాటుట మీదను 18 టన్నుల బొంబులను వదలెను. చాల విమానయుద్ధములు జరిగింది. 20 విమానములను నాశనము చేసితిమి. మావి 7 కనబడుటలేదు. మోసెంటోలో 19 వ తేదీ రాత్రి మావిమా నములు దాడి నలుపుటకులన చాలనష్టము కలిగినది. ఒక పెద్ద కాలయను 5 విమానములను నాశనమైన వని ఛాయాపటముల వలన తెలిసినదని బ్రిటిషువారు తెలిపిరి.

చాటూ ట్రైవళి ముగుట.

పారిసు, జూలై 21:—చాటూ ట్రైవళిలోంగుటకులన మా రను ఎయిసురంగమున జర్మనులు ప్రధాన స్థానమును గోల్పో యిరి. రెండవది సోయిసన్న అదిగూడ లొంగుటకు సిద్ధముగా నున్నది. నేడు వెనుకను డెగోటిసుసేన తెగ్రేలో ప్రవేశించెను. నిన్న రాత్రి శత్రువులు వెదలిపోయిరి. పరాసువారుముండుకు పోయి ఎక్రెవెల్లిలో ప్రవేశించిరి.

జర్మనుల యొప్పుదల

లండను, జూలై 21:—మేము ఇతరుల కెవ్వరికిని దెలియకుండ రాత్రిపుట మార్చినది ఉత్తరపుగట్టునకు నదిని దాటితిమని జర్మను, అధికారుల వాయువాత్త ప్రకటించు చున్నది.

ఇటీవల వార్తలు.

లండను, జూలై 21-ఇటీవల వార్తలకులన పరాసువారు సాటోతియరీకి చుట్టుననున్న కొండలను తమ స్వాధీనమునగలిగి యున్నారనియు, ఇందు మూలమున విశేషమగు ప్రదేశమునందు బలము జూపుటకు వారికి వీలుగలదనియు తెలియుచున్నది. అయ్యులోయయందు పరాసువారు సుక్కిలిసాటోవలకు వచ్చి మార్చి 25నై శత్రుస్థానమునకు ఉపద్రవస్థితి గలిగించిరి. ఈ ప్రాంతమునందు పరాసువారు 6 నుండి 9 మైళ్ళవఱకు పురోగ మును నలిపిరిని యిటీవల వార్తలకులన దెలియు చున్నది. శత్రువులపై యొత్తిడి అధికముగా గలదు. క్రొత్త సేనలతో ప్రతియధము సలపవలెనను జర్మనుల పిచ్చికోరిక రైలువేల మీదను, రోడ్లమీదను పరాసువారి యొత్తిడిని తగ్గింప లేక పోయెను. మార్చి ఎయిసి నడులకు నడుమను శత్రువులు క్రొత్త సేనను తేర్చిరి. ఈ సేనకు అధికతులు ఉక్రయిసునందీ పిలిపించబడిరి. వీరియందు దృఢమగు కార్యకర్తలకలెట్లు కనపడుచున్నది.

హాలండు

మిత్రమండలి విజయము

డచ్చివారి భావములు

అంస్టర్డాం, జూలై 21:— మిత్రమండలి విజయము హాలండు నందలి జనులకు బాగుగా దెప్పెను. టెగ్రాఫుప్రతిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—ఇంకేమైనను జరుగవచ్చును. 400 జర్మను ఫిరంగులు వశమగుట జర్మనుల విశేష సంతోషమును కలిగించును.

హెండాల్బుల్లాడు పత్రిక ఇట్లు వ్రాసెను. పరాసు అమెరికను విజయములు పరాసువారికి వైరోత్సాహములను, అమెరికనులకు విశేషసందేహమును గూర్చును. అమెరికను యువక సేన జర్మనులను తీవ్రముగ ముట్టడింప సామర్థ్యముగలదనిరుజు వయ్యెను.

న్యూస్ వాక్ డెక్ డాను పత్రికయిట్లు వ్రాసెను:— ఈవిజయపు ప్రాముఖ్యము లెంతయుక్తమును, ప్రముఖమునగు మహాజయము జర్మను సేనాధిపతులపై గలుగుటయే. జర్మను తే దోయొక అనుకూల ప్రదేశమును జయించినను జర్మను మహా సేనాధిపతుల బలము పోయినదను మూలవిషయము ప్రస్ఫుట మైనది.

జనరలు ఫాకుగారు కొలదింగంటలో ఎట్టి యుద్ధతంత్ర ప్రాముఖ్యములగు విజయములను బడసినది టెడ్ పత్రిక వర్ణించినది.

హెల్ వోకు పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది. జర్మను లకు గట్టి దెబ్బకలిగి మిత్రమండలి విజయమును ధృవపఱచినది.

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేఖకులకు సూచన.

యాత్రి: ప్రద్యుమన ప్రకటింపజాలము.

పరివేల వీధిలైరు: నిమగ్నమునందు సంతకములేదు-సంపాదకుడు.

I

దొంగతనములు

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకునకు:

అయ్యో, గోదావరి జిల్లా రాజోలు తాలూకా పరివేలలో నీవెలయందు దొంగతనములు చాల జరిగినవి. గ్రామవాసులు రాత్రులందు గస్తీ తిరుగుటలేదు. గ్రామమునకు ముగ్రామమున కాపురములేదు. పోలీసువారి సహాయము లేకుండు పదయుట ఆగంధము. ఇందు విషయముతో గ్రామదొంగలముఠా ఏర్పడినందున దొంగల అల్లులకు ఆస్కార మగును.

ఒక విలేఖకుడు

II

గ్రామములందు కలరా.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకునకు:

అయ్యో, కలరా గోదావరి జిల్లా రామచంద్రపురము తాలూకా పేరిగ్రామములో కాటకముడుచున్నది. పాటకపు జనమునకు లింగిలేదు. కొందరు నీరసములు యిడికించుకొని తినుచున్నారు. ధాన్యము ధర చాల పెంచుగా నున్నది. యధార్థపు ధరలు యెటులుండవలసియున్నను యుద్ధకారణము వలన అన్ని సదుపాయ వివరీతపు ధరలకు అమ్మబడుచున్నవి. గ్రామములో పరపతిలేదు. ఇప్పటిస్థితియందు సామాన్యజీవన కార్యములకు కుటుంబముల పోషణమే కష్టతర మగుచున్నప్పుడు క్రింది వాటలు కష్టము చెప్పవలె!

పురవాసి.

III

కృష్ణా జిల్లా సంఘసభ.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకునకు:

అయ్యో, కృష్ణా జిల్లా సంఘపు సాధారణసభ ఈ నెల 25 తేదీ గురువారము సాయంత్రం 6 గంటలకు బందరు పురపంచమున జరుగును.

ఇందియా ప్రభుత్వమువారి స్థానిక పరిపాలనను గురించిన తీర్మానము. మాంటాగ్యుగారి సంస్కరణలు-అవసరమందలసభను గూర్చుటను గురించియు ఆదిమాంధ్రులు మంపన అర్హి-జిల్లాసంఘ నియమములందు కొన్ని మార్పులను గురించియు, సర్వాప్తరం పీఠిన్ని సంఘకార్యదర్శి పంపిన అర్జీని గురించియు, కృష్ణా జిల్లా జైల్లా ద్రుమనేటి సిస్టరును గురించియు, కార్యదర్శులు ప్రవేశపెట్టిన నితిని విషయములను గురించియు సభయందు చర్చింపబడును.

కృష్ణా జిల్లా సంఘము వేళ వేళ సుబ్బారావు అఫీసు, బందరు. త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరి కాత్రె 20 తేదీ సయ్యక్త కార్యదర్శులు.

IV

గ్రామపాలకులదృష్టము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకునకు:

అయ్యో, 18వ తేదీని డిస్ట్రిక్టు బోర్డు ప్రసిద్ధింపజారు తాలూకా తహశీలుదారు గారు గోదావరి జిల్లా రామచంద్రపురము తాలూకా రాజవరము దయచేసి గ్రామము నలునంకల దిగిచూచినారు. గ్రామవీధులు మొకచేసి ఇసుక పోసికొనుట కను రు 500 లలో మూడునందలరూపాయలు ప్రసిద్ధింపజారు యిప్పించెదమని చెప్పి కెంటునే పని ప్రారంభింపవలసినదిగా నెలవచ్చినారు. గ్రామమునకు రెండువైపుల పాయఖావా ప్రకేతములకు యె 1 భూమి, పంచములకు యె 0-60 కెంటులు తూర్పువేట కొక దొడ్డికి కాంక్ష ను చేయించుచున్నయను, గారపాటి వీరయ్యగారి యింటికిక నాయు మరమ్మకు చేయించి కల్లెముకట్టించుట కాంక్ష ను చేయించుచున్నయను నెల వచ్చినారు.

ఒకరు.

V

నీటిపారుదల యిబ్బందులు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకునకు:

అయ్యో, గోదావరి జిల్లా పెద్దాపురము తాలూకా ప్రతి పాడు గ్రామమునకుల పంటవేల కారణము యేలూరుచేకట పతిగాజు చెరువుపార్ల కలిగినై ప్రవహించు నీరు పంటచెరువులలో ప్రవహించ జేయవలెను. అనీరు, రాబట్టుకొనుటకు గడ్డ గట్టుచుట్టి పోవకట్టికట్టుకలెను. చేకటరతిగాజు చెరువుపార్ల కలిగినై ప్రవహించి మొక్కొక్కప్పుడు దుస్రతముగా వచ్చిన మట్టిపోవకట్టి తెగిపోయి పికాపురం రాజావారి మల్లవరం చెరువునిండించు చుండును. తిరిగికట్టుటకు రు 25-30 లు డాదా దఫాకొక పాలన నేకమారు నిలుల పని చేయించవలసి యుండును. మాజిమాలదారు గారు కాశ్యోకట్టువము నిర్మించుటకు కాంక్షన్ యిప్పించి నాకటగాని పనిజరుగుటలేదు. పదిహేను దినములక్రిందట కరదవచ్చి కట్టుకొట్టివేసి నీరుపోయినది. పంట చెరువులలో సమృద్ధిగా నీరులేదు. కాశ్యోకట్టువ చేయించి రయితుల నుద్ధరించ కొడుచున్నాము.

శ్రేయోభిలాషి

VI

కాల్వట్టణము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకునకు:

అయ్యో, జాలై నాల్గవదిగమున ప్రయత్నితైన వ్యాసమునః బట్టణకల్పిత్రైవాసిరి. అది నేను జూను 27వ దిగమున సముద్ర తీరముననుండునది పట్టణమునవాడుక గలిగినట్లు వ్రాసితిని. దానివ్యాఖ్యానము జాలై 4వ దిగమున వ్రాసిన వాకెంతయు సమస్కారము లర్పించుచున్నాడు. వారు మాపిన యభిప్రాయము గొన్ని మార్పులుగల్గెనేని పాపజాలంబగును. శ్రీ నాధుని జీవితకాలములో నేను సముద్రతీరముననే కాల్వట్టణముననగి యుండవలయును. ఆయన జీవితకాలమున కాల్వట్టణముననే కాల్వట్టణ మునవామే క్యవహరింపబడెను. అద్విరూఢిపదముగ గ్రహించి కాల్వట్టణాధిక్యనగరి ప్రయోగించెను. అట్లుండుచేరి కాల్వట్టణం లేది అని నన్ను నడిగిపోఁ గాల్వట్టణమిదియని నిశ్చయించుటకు నాధారములు లభించునంతవఱకు గాల్వట్టణ మునది యేదియో యొక రేవుపట్టణమునైనదియు నిప్పటికి దానినిజము తెలియఁబడలేదని ప్రత్యుత్తరమిచ్చెదను. ఏదియో లక్ష్మికి లిక్కిలిగిరించి చరిత్రలు వ్రాయుట భాగ్యలోకమునకు విశ్వాససూక్ష్మకం గఱుటయని యూహించుచు. కాల్వట్టణప్రకంసా విషయము చరిత్రకారులు చర్చించెదరుగాక.

అనకాపల్లి. కాశీభట్ట, కృష్ణ గాయ శాస్త్రి.

గోదావరి జిల్లాలోని కాల్వట్టణమిది ఒక విలేఖకు డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు:- పంటకావలకు నీరు సరిగా కష్టము అగుటలేదు. వర్షములు 20 దినములునుండి బొత్తిగా లేవు. మొక భూము లింకను సాగుచేయవలసినది కొన్ని యెన్నది. ఎండ అతిక్రిముగ గాయచున్నది. దంపకు నీరులేక నెలకలు వీయుచున్నవి.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

(౪ వ్య కా వ్య ము.)

కాశ్యసమహర్షి విశ్వాతములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో? కలశేదము లే? కలిగో? ఆచారవ్యవహారము లెట్లున్నాయో? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడి యున్నవి. కాశ్యవారీగంధమునై మంచి యభిప్రాయమునిచ్చియున్నాడు. కైలిమగుల నులభము. 900 పుటలు అత్యుత్తమ ప్రతిమాత్రమున్నవి. ధిల 6-0-0. కన్యలు వేళే.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

కైలి:- నులభము, మృదుమధురము, భావగర్భితము 500 పద్యములుకలవు. మంచిగాకములనై అచ్చు. కాశీలో కైందు ధర రు 1-0-0. పాఖ్యానములు వేరు.

(26) జనమంచి శ్రీమాద్విశ్వమును పండితుడు, మునిసిపల్ లైబ్రర్యాన్. కడప

అమృతమునకు తయారుగ నున్నది

60 గజముల వవరు గలిగినట్టి రస్త్వక్ మేకర్ కూడ అయిల్ ఇంజన్ యొకటి. దిన మొకటికి 400 మూటలు బియ్యము తయారు చేయు గల క్రెన్ మిల్లు మెషనరీతో సహా నూ యొద్దనున్నది. వివరములు తెలియ గోరువారు ఈ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయవలెను. (1252)

మెసర్స్ ఎ. సుబ్బారావు సన్స్. భూస్వాములు, స్వంతదారులు, గుడివాడ.

మలయ చందనము

(1251) సెగరోగమునకు మరారము. మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. పర్యము లేదు. పిడికారీ మున్నగు కఠినచికిత్సల పనిలేదు. రుచ్యమైన మామలయచందనము ఎఱుపు, తెలుపు, పచ్చ అను మూడు విధముల సెగరోగమును మూడు పూటలలో మూన్నను. దర్శి 1-కి 2-0-0. గంధర్వపార్శ్వసి, రాజమండ్రి.

కలరాకు భయపడ వద్దు.

డాక్టరు జె. కె. రావుగారి. మాపభూపనటి. కలరాను రెండుఘంటలలో తప్పక మరుగ్గును. మందు నుపయోగింపవలసినవిధము మందుతో పంపబడును. సీసా 1-కి 0-8-0 మాత్రము. (1209) ధన్వంతరి ఆశ్రమము, 45, డిగ్ స్ట్రీట్, ట్రిస్టికేసు, మద్రాసు.

తిమ్మరుసు ముద్రి చరిత్రము.

మూల్గలో నాల్గవారమునకు పతన గ్రంథము. ప్రతులకు శారదా పల్లిమింగు కంపెనీ, (1245) 185, హంటురోడ్, మద్రాసు, అని వ్రాయవలెను.

మోటులేకుండు: అంగ్లొయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, కం. 185, బాన్సువామనీడు వీధి, కోంబాయి. మద్రాసు యెంబం:- మునాగా పురుషోత్తంపాద్రి, వైద్యకాశాలోర్లు, బునగాడు.

దిక్కిలి మనోహరమును నువాసన 18:

(దిబ్బరూ కాబడినది.) ఆటో దిల్ బహార్. (దిబ్బరూ కాబడినది.)

అత్తుటిబాపు దుచి కనువగునది, పాటిలేని మనోహరమగు నువాసనగలది. అల్పాహారగాని, సారాహుగాని, తేల్చుదడలేదు నిత్యము నాయజిన వేల పుష్కసాగను. నీ కువాల్వై కొన్ని దిండువులు తిలకరించినవో, మనోగ్ధులకు నువాసన ని ప్పలవరించును. ఈ క్రింది పరిమాణములు సీసాలలో నుండును. అన్నెలైకా (అర (దాం) సీసా 1-కి రు 0-2-0 కెప్పురకము నైకా 1-4-0 " " 0-12-0 వేరొకప్రకా 2 " " " 1-4-0 కెద్దనైకా 4 " లేక 4 కెమ్మ " " 2-0-0

వి. పి. ఖయ్యులు రు 0-2-0 ప్రత్యేకము. చల్లెల, బట్టణములందలి ప్రసిద్ధముగు ప్రతిమపుతోను తొరకును. దీనికి అనేకమగు నకలు సెంటుల కలవు. కాపుగ, తామ్ర కొనుగవులు సీసాలైన ను, కాట్టవైనను ఆటో దిల్ బహార్ అను పేరును కరకరింపుడు. ఈ ఆటో కెప్పువోయెక్క నులను అములను పరికిలించుచు గోరువా రీ దిగువకాశక్ ప్రాంగికతో అటాకియ్యుటగల నువాసన కాట్టా తిలకముగ సంప్రదించు. నోటులేకుండు: అంగ్లొయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, కం. 185, బాన్సువామనీడు వీధి, కోంబాయి. మద్రాసు యెంబం:- మునాగా పురుషోత్తంపాద్రి, వైద్యకాశాలోర్లు, బునగాడు.

కాళయుక్తి సంవత్సరాది సంచిక

తయరై సిద్ధముగ నున్నది.

పింగళ సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రహ చరితమును, ఆధ్యాత్మిక, వైదిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యాపకాల విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు హామజనుల కటములును ఇతరములైన, చిత్రములుములును గలిసి మంచికాకితములపై చక్కగ ముడిపెట్టి సిద్ధముగ నున్నది.

కాగితముల కలెక్షన్ తనీ కావలసిగ్గు ప్రతులు ముద్రిత సిద్ధముచేసి యిందుకులకలన కలయికవారు తెలుపి వాసిగ్గును టుచితము.

ఆంధ్రదినపత్రిక సంకల్పర చందాదారులకు	రెండు రు 2-0-0
" ఆర్థసంకల్పర "	" " 0-8-0
ఆంధ్రపాఠశాల సంకల్పర, లేక దినపత్రిక కి హామజనుల చందాదారులకు	" " 0-12-0
" " " " " " " "	" " 1-0-0

అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పొద్దుపాళ్ళు నెం 212 కు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధావధము

తామరతైలము	గజ్జికైలము	మోహినీకైలము
డబ్బీ 1-8 0-8-0	డబ్బీ 1-8 0-4-0	సీసా 1-8 0-12-0

అమృతాంజనము డిపో ర, తంబుకెట్టి పిల్ల మదరాసు.

బాదాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోద్ధరణసాధనవరిల్లా

అపరిమిత ప్రతి రక్తముకలన జనము బాధ్యములకు కీర్తికలుకంటి వరును. కురుతలన, మన్వలన, గండమాలనకు తుండ్రు, ప్రాణివృత్తులను అన్ని విధములకలన గలుగు చర్మరొగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తకుత్త కారిణి

కనావధిసార్వభౌమ గణ మిచ్చుట నిష్కంఠము, కనావధిసా మధ్యకర్మము అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కీరమునందలి పాదరగదోషములను, మలబద్ధమును కార్మికసంభ్రమము వోధులను పోగొట్టి రక్తమును కుద్రపరచును. కీరారోగ్యమును గలగజేయును. 16 రోజులవర కుండుటకు 4 కోసుల బుట్టిలో అమృతమును.

ప్రాప్తిటరు:— పి. డి. సావంత్, 144, ఫనసవాడి, నెం 2 బొంబాయి
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144, No. 2, BOMBAY.

వికటాపాలిని ప్రశంస

ఇది కన్నలకంటి అస్సారాయ నిరచితము.
రెం 0-4-0 పాక్షిక అధికము.

అంధ్రపత్రికా కాలవిద్యా ప్రకృతి

ఇది ప్రముఖ కృషియని వామనిగార్లకి కావలె
వామనిగార్లకి రెం 0-4-0 పాక్షిక ప్రశంసము.

అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము 7, తంబుకెట్టి పిల్ల మదరాసు

అమృతాంజనము డిపోవారి

దివ్యోద్ధరణములు.

కంతమృతము కంట్లలోముటకు ...	0-8
తీర్థరసాయనము ముత్యము అశ్విత్తుమునకు ...	1-8
దంతకూలకారి కండ్లలోముటకు ...	0-8
వజ్రకలకల భాటపుట్టికి ...	1-0
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-8 ...	0-12
మాలకంతు తైలము డబ్బీ 1-8 ...	0-12
తేలుమందు తేలుకాటకు సీసా 1-8 ...	0-8
శ్రీతాంజనము కంటివ్యాధులకు ...	0-4
కలరామృతము వాంతిగోధులకు ...	0-6
గజ్జికైలము గజ్జికైలకు డబ్బీ 1-8 ...	0-4
వామనిగార్లకు సీసా 1-8 ...	0-8
శేలకు మందు సీసా 1-8 ...	0-4
తామర తైలము; తామర, తీలకు ...	0-8
కృష్ణకు తైలము డబ్బీ 1-8 ...	0-4
కురతిద్రావకము సీసా 1-8 ...	1-0
కఫహరి కీరగజ్జికలకు డబ్బీ 1-8 ...	1-4
కఫహరిమార్గం కీరగజ్జికలకు డబ్బీ 1-8 ...	0-8
వామనిగార్లకు మందు ...	1-0

కీరగజ్జికలకు డబ్బీ 1-8 ... 0-4
కీరగజ్జికలకు డబ్బీ 1-8 ... 0-4
కీరగజ్జికలకు డబ్బీ 1-8 ... 0-4
కీరగజ్జికలకు డబ్బీ 1-8 ... 0-4
కీరగజ్జికలకు డబ్బీ 1-8 ... 0-4
కీరగజ్జికలకు డబ్బీ 1-8 ... 0-4
కీరగజ్జికలకు డబ్బీ 1-8 ... 0-4
కీరగజ్జికలకు డబ్బీ 1-8 ... 0-4
కీరగజ్జికలకు డబ్బీ 1-8 ... 0-4
కీరగజ్జికలకు డబ్బీ 1-8 ... 0-4

మోహినీకైలము కేర్ల ... ముత్యములకు	0-12
రోమహరి కేర్లకు: డిబ్బీముటకు ...	0-8
ఉప్పుసమునకు మందు సీసా 1-8 ...	1-8
కస్తూరిమృతము పెట్టె, మంచిది	50-8 0-30
మంథానీ మృతము ...	1-0
మంథానీ తైలము పుండ్లకు ...	1-0
విశేషము కుమ్మరము డబ్బీ 1-8 ...	0-8
గ్రహణీ మృతము డబ్బీ 1-8 ...	0-8
కీరగజ్జికల మృతము తలనొప్పులకు ...	0-12
కాలికపుండ్లకు మందు సీసా 1-8 ...	0-8
కీరకు వ్రావకము సీసా 1-8 ...	1-0
కుమారుల మృతము, కుమారుల వ్యాధులకు	1-0
మందుకు మందు సీసా 1-8 ...	0-8
మందుకైలము, ముఖకాంతికి ...	0-8
చుక్కల తైలము కీరపమిలకు ...	0-8
కర్మకూలకారి చెవిపోటుకు ...	0-8
బాలాని మృతము ములబద్ధమునకు ...	0-8
బాలాని మృతము ఎముకలకు ...	0-8

అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు అందు బొంబాయి.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయావధములు

బృహత్ మంజుష్టాదిక్వాద

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రశస్తమైనది.
½ పౌను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రప్రభ గుటి

మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-8 రు 1-0-0.

వాసవలేహము

దగ్ధనకు మంచిమందు.
½ పౌను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవసారములన్ని యునాంక్షేయభాషలో జరుపదలయును.

జాండా ఫార్మ్యూటికల్

వర్షా

ఆయుర్వేద యావధముల జేయువారు బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13

ఆంధ్రోద్ధరణము.

మొదటి మైదాంధ్ర మహాజననభలయందలి సన్మాన సంఘాభ్యుత్థుల, సభాభ్యుత్థుల, యువస్వామియు, వారి చిత్రములును, సభా తీర్మానములుగలవు.
రెం రు 1-8-0. పాక్షికతేలు.

అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టి పిల్ల, మదరాసు

పాశ్చాత్య వేంకటాచల

గుండెతులవారి సిద్ధావధములు.

లోకాదుయహార కస్తూరిమూత్రల నివృత్తనను కరికింపుదు.

ప్రతి వత్సరమునకు అగిలకొలది సీసాలు విక్రయించబడుచున్నది.

ఇండియావారు ముక్తమై 3 క; బర్మా, సిలోవా, మలియన్టీల్, గోనా, ఫీటి, బెలెండ్, ఈస్టాఫ్రికా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధావధమును, ఈ పయోగిం చుచున్నారు.

మహాభాగము "విశేషముల లోకాదుయహార" కస్తూరి మృతము సీసా మి యింటు నున్న ముడల, మూటికి తైద్యుని సమయమును, నిరీక్షించి, మొర నెట్టుకొనుట తప్పిపోవును. కీరలము, కీరవాతము, అశ్మము, పొచ్చువారితము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధము, దగ్ధ, గజమునోప్పి బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటినిండి గలగు వికారము, చిన్న చిడ్డలకు లుగు జ్వరము, దగ్ధ, వాయువు, మరలగా ననేక రోగములను, ఈ సిద్ధావధ కీరవచే వాక్యముగా పోయి గుణము గలగును.

శ్రీద్రవ్యాలలో వశేషములను అంతర్జాతీయ మతముగ 1 రుములగు కిర్నాకుల మూలకలనుండియు యావధములను తెలుసుకొనుచుండును.

విజ్ఞప్తైక యావధావార గురుకులు, ప్రతి సీసాయందును లెండును; మాత్ర తీసికొనవలెను.

అనుసూచకము, ప్రతిసీసాతో కూడి గలండును. విశేషమృతము సీసా 4 బాహులు, ముత్యము.

3 సీసాలు లోకాదుయహార తేలికమైనది
బాహులు భుక్తుతోచేరి రు 1-8-0

18. సీసాలొకపాది కీరవన 2-12-0

25. సీసా లోకాదుయహార గోనన 5-0-0

సమస్త రోగములకు మానక ఆయుర్వేద డింక సిద్ధావధములను పొరకును.
కలెక్షన్:— శ్రీ సీతారాధుపైద్యుల, మైసూరు

